БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

40-дэхи жэлээ гарана

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Улаан-Үдын горкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй орган

№ 34 (10095) | 1963 оной февралиин 9, суббото | Сэн 2 мүнгэн

...ЛИС МҮРЫСӨӨНДЭ ...М ҮРГЭН ДАЛАЙСА

...хэ орон доторнай ...алис мүрысөөнэй ...хиhаа хүсэтэйгөөр ... байна. Энэньшье ...хихюутэй согтой ... республиканууд ... удха шанартай ... хэрэгэй бэе- ...лада — hунгуу- ... эхилээд ябаха- ... зоной дунда по- ...алай тон ехэ ...ынь ойлгосотой. ...ябриин Пленумэй ...албэришэгүйгөөр ... эршэмтэйгээр ...ээ ажахынхид ...дэлгэрүүлхэ ту- ...үйлэдбэриин уп- ...гууд, совхозуу- ... болон мэргэжэл- ...аа ехэ урматай-

...й республикын ...ус уряае тон ха- ...ад, колхозууд бо- ...бригаданууд болон ...ууд болон гүүртэ- ...ндоо социалис мү- ...хай. Үйлэдбэриин ...бэе бэеэ мүрысөөн- ...р-Шэбэрэй үйлэдбэ- ... партком колхоз, ...парторганизацинуу- ...дтай хамта социа- ... гуримые хаража ...э илаhан түрүү- ...ын Улаан тугуу- ... бусад шангуудые ...өөнэй дүнгүүдые ...ндэ согсолжо, тү- ...үнгүүдэй самбарта ...рүү дүй дүршэлэй ...блэжэ байха гэжэ ...гэжэлтэй ажалшад ...рысэхэ: hаалишан ...гахайшан гахай- ...ан тугалшантаяа, ...урузашантаяа мү- ...гээд, жэшээлхэдэ, ...үдэр бүри хэды шэ- ...жэ согсолоод, hаа- ...най дүнгүүд арбан ...гагдажа байха бо- ... социалис мүрысөө ...хидхээгүйдэ эрхим ...лагдахагүй байhа- ...алис мүрысөө эм- ...гээр хандажа ог- ...хыдөө нэрэ хэ- ...лоод, хооhон саар- ... баталхадаад, ...хын тулада» саар- ...иаха болоо hаа ... Социалис мүрысөө ...хын тулада ажал- ...бөө үдэртэ ехэ хү- ...эргтэй ха юм. Энэ ... үйлэдбэриин уп- ... hайшаамаар жэ- ... Ажалшадай дунда ...удэлмэри үргэнөөр ... мүрысөө ...уулхын тулада ...ндэ адэбхитэй бү- ... эльгээhэн бай- ... тоодо элдэб ян- ... врачнууд, багша- ...гээрэлэй, худалдаа ...рилэгшэд, комму- ...комсомолшуууд орол- ... колхозниг уд бо- ... хүдэлмэришэдэй ...екци, хөөрэлдөө хэ- ...гуулха агитаци эм- ... газетэ гаргалса- ...рысөөнэй дүнгүүдые ...а хүдэлмэриин үрэ ...д байна. Баргажа- ... управлениин зарим ...ь hарада муу бэ- ... Жэшээлхэдэ, Дэрээ- ...ишад 1962 оной ...ходоо 1963 оной ...рба дахин ехэ hү

РСФСР-эй болон БурАССР-эй Верховно Соведүүдтэ, мүн нютагай Соведүүдтэ hунгаха hунгалтатай дашарамдуулан, hунгалтын үдэр Эхэ оронойнгоо мандалда бэлэг бариха хүсэлэнтэйгөөр республикымнай ажалшад шэн габьяатайгаар хүдэлжэ байна. Түбхын түрүүндэ колхоз, совхоз бүхэн адууhа маhаа атар тарганаар үбэлжүүлхэ, эхэ мал бүхэнhөө түл абажа, нэгэшье толгой гарзалуулангүй түлжүүлхэ, мал ажалай продуктнуудые гүрэндэ худалдаха нэгэдэхи кварталайнгаа түсэб заабол дүүргэхэ, хабарай тарилгада эрхим hайнаар бэлдэхэ гэhэн тон ехэ харюусалгатай зорилгонуудые урдаа табинхай. Эдэ зорилгонуудые амжалтатайгаар бэелүүлхын тулада колхоз, совхоз бүхэндэ, фермэ, бригада бүхэндэ, отара, гүүртэ бүхэндэ, тус тус ажалшан бүхэнэй хоорондо социалис мүрысөө үргэн далайсатайгаар, үрэ ехэтэйгээр эмхидхэхэ шухала. Мүрысөөнэй ёhотойгоор эмхидхэгдэhэн газарта ажалайнь үрэ дүн тоб байса харагдана. Бэшүүрэй совхозой 4-дэхи отделениин Ново-Сретенск тосхондо оршодог эхэ хонидой отарынхид хурьгадые олоор абанхай. 1200 хурьгадые абаха түсэбтэй аад, январь hара соо 900 шахуу хурьгадые абаад, нэгэшье толгой гарзалуулаагүй. Ахалагша хонишон М. И. Петров: «Январь hарын дүнгөөр мүрысөөндэ хонишодой дунда илажа гараабди, мүнгэн шагда хүртөөбди, саашадаашье илагдахагүйбди»,—гэжэ омог дорюунаар мэдүүлбэ. Иимэ отаранууд, эрхим хонишод республика соо олон.

Теэд сэхыень хэлэхэдэ, зарим ажахынуудта социалис мүрысөөн ёhо тэдыгээр, хойрог янзаар эмхидхэгдэнэ. hаалишад, хонишод хэнтэй мүрысэжэ байhанаа мэдэнэгүй, ямар зорилготой байhанаа ойлгоногүй. Тиимэ ажахынуудта мүрысөөнэй дүнгүүдшье гаргагданагүй, үрэ дүнгэй самбаршье байхагүй, мүрысөөн тухай үнэн зүрхэнэй хөөрэлдөөншье болодоггүй байха юм. Саашадаа иимэ байдалые үргэлжэлүүлжэ огто болохогүй.

Усть-Лабинска үйлэдбэриин управлениин ажалшадай үүсхэлээр Эхэ орон доторнай социалис мүрысөөнэй үргэнөөр дэлгэрээд байхада, мүрысөөнэй газаа тээ нэгэшье колхозник, совхозой нэгэшье хүдэлмэришэн байхагүй зэргэтэй. Ажалшан бүхэн мүрысэг. Мүрысөөндэ абаhан уялгаяа хүн бүхэн заабол дүүргэг. Долоон жэлэй табадахи жэлэйнь түрүүшын кварталда гүрэндэ мал ажалай продукци худалдаха түсэбөө колхоз, совхоз бүхэн дүүргэг. Энэмнай Эхэ орондоо эрхим дээдэ бэлэг болохо байна.

1963 ондо хүдөө ажахын продуктнуудые ехээр абажа, гүрэндэ элбэгээр худалдахын түлөө колхоз, совхозуудай үйлэдбэриин управленинүүдэй дунда дэлгэрhэн социалис мүрысөөнэй гуримые КПСС-эй обкомой хүдөө ажахын бюро, республикын Министрнүүдэй Совет баталаад, ажалшадай дунда дэлгэрэнгыгээр тайлбарилхыень үйлэдбэриин управленинүүдэй парткомуудые уялгалhан байна. Мүрысөөндэ илагшадта республикын Министрнүүдэй Соведэй дамжуулгын Улаан туг мүнгэн шантайгаар барюулагдахаар хараалагдана.

Хүдөө ажахын үйлэдбэриин управленинүүдэй парткомууд, колхоз, совхозуудай партийна организацинууд социалис мүрысөө үргэн далайсатайгаар, үрэ ехэтэйгээр эмхидхэхэ, энэ талаар ажалшадай дунда үдэр бүри хүдэлмэри ябуулха, ажалшан бүхэнэй хэлэhэн үгэдөө хүрэхэ, абаhан уялгаяа дүүргэхэ хэрэгтэнь үнэн зүрхэнhөө туhалха зорилготой.

...гүүехэ хүсэн

(Волгоградска об... корр.). КПСС-эй ...рэмжэтэ дэлхэй дээ... ...дай нэгэн болохо ...ктростанци жэлэй ... түсэбhөө гадуур ...ватт-час электро- ...ада тээ бүхы хү- сөөрөө хүдэлжэ эхилhэн Волгын томо гэгшын электростанци улам бүри ехээр электроэнерги гаргадаг боложо байна. Тэрэ хадаа Москвада, Поволжидо болон бусад промышленна районуудта 27 миллиардhаа үлүүтэй киловатт-час үнэгүй электроэнерги үгэhэн байна.

...ЯХА ТУШААХА КВАРТАЛАЙ ТҮСЭБ ДҮҮРГЭГДЭБЭ

...мэ бүри ехээр абадаг болохо, гүрэндэ ...Зэдын үйлэдбэриин управлениин Дор...нэрэмжэтэ колхозой ажалшад нилээд ...ээ ябуулганнуудые бэелүүлhэн юм. ... ехээр бэлдэжэ абаhан, малай байра ..., мүн ажалда бэрхэ, дүршэл ехэтэй хүнүүдые малшадаар табиhан байгаа. Мүн мал шахан тарганлуулха тусхай гүүртэнүүдые байгуулаа hэн.

Энээнэй ашаар колхоз гүрэндэ мяха тушааха түсэбөө үнгэрhэн жэлдэ амжалтатайгаар дүүргээ. Тэрэшэлэн шэнэ 1963 ондошье түсэбөө hайнаар дүүргэжэ эхилбэ. Колхоз шэнэ жэлэй түрүүшын кварталда 610 центнер мяха гүрэндэ тушааха байгаа hаа, 619 центнер тушаажа, түсэбөө болзорhоонь холо урид дүүргэбэ. Энэ амжалтын үндэhэ hуури табигшад тус ажахыда олон.

Тэдэнэй нэгэн гэбэл, бодо мал шахан тарганлуулха гүүртые эрхилэгшэ, үндэр наhатай үбгэн Цырендоржо Гармаевич Галсанов мүн болоно. Нүхэр Галсанов энэ харюусалгатай хүдэлмэридэ үнгэрhэн жэлэй тэн багаар ороhон юм. Ажалдаа харюусалгатайгаар хандажа, дүршэлтэй, бэрхэ малшан байhан туладаа мал тарганлуулха талаар богонихон сагай туршада нилээд ехэ амжалта туйлаа. Нёдондо декабриин эхеэр түрүүшынгээ hүрэг мал гүрэндэ тушаахадаа, толгой бүриинь шэгнүүрые дунда зэргээр 277 килограмм хүргэhэн байгаа. Мүнөө шэнэ жэлэй январиин эхеэр тушаагдаhан 60 гаран толгой буруунужайнь толгой бүхэн 260 гаран килограмм татаба.

Нүхэр Галсанов мал тарганлуулхадаа, гаргаша багаар хэхые оролдоно. Жэшээнь, 1 центнер мяханай өөрынь үнэ сэн энэ нүхэрэй гүүртэдэ 46 түхэриг болоно.

Мүнөө колхозой бүхы малшад Краснодарай хизаарай Усть-Лабинска управлениин ажалшадай уряалаар малай ашаг шэмэ бүри ехээр абадаг болохын түлөө бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсобо.

М. Нимаев.

Манай колхозой «мяханай фабрика» гэжэ нүхэр Ц. Галсановай мал шахан тарганлуулха гүүртые Доржо Банзаровай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд нэрлэдэг. Иимэ үндэр нэрэ зэргыень харюулхын тулада гүүртын малшад улам оролдосотойгоор ажаллахабди гэжэ мэдүүлээ.

Зураг дээрэ: нүхэр Ц. Г. Галсанов

А. МАНТАЕВАЙ фото.

hУНГАЛТАДА БЭЛЭДХЭЛ ҮДЭРhӨӨ ҮДЭРТЭ ҮРГЭДЭНЭ

Республика доторнай hунгалтын урда тээхи Окружной суглаанууд боложо эхилбэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: РСФСР-эй Верховно Соведтэ hунгаха Октябрьска hунгуулиин округой ажалшадай түлөөлэгшэдэй суглаан. Трибуна дээрэ Суулгын совхозой (Мухар-Шэбэр) парткомой секретарь нүхэр Крупенников үгэ хэлэжэ байна.

А. МАНТАЕВАЙ фото.

УЛААН-ҮДЭ

Железнодорожно район

hунгалтын урда тээхи суглаанууд ниислэлэймнай Железнодорожно райондо айхабтар ехэ дэбжэлтын оршон байдалда үнгэржэ байна. Олон тоото предприятинуудай хүдэлмэришэд болон эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд ажал дээрээ шалгарhан эрхим нүхэдөө, арадайнгаа зол жаргалай түлөө эсэшэ сусашагүй оролдожо ябаа хүтэлбэрилэгшэдөө засагайнгаа дээдэ зургаанда дэбжүүлбэд.

Вагон хабсаралгын цехтэ ажаллагшад Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар КПСС-эй обкомой нэгэдэхи секретарь **Андрей Урупхеевич Модогоевые** нэрлэбэ.

Тэрэшэлэн КПСС-эй Улаан-Үдын горкомой нэгэдэхи секретарь **Владимир Георгиевич Бирюков,** Железнодорожно райкомой нэгэдэхи секретарь **Николай Игнатьевич Бизюкин,** ПВЗ-гэй начальник **Евгений Петрович Павленко** гэгшэд республикынгаа засаг түрын дээдэ зургаанда түлөөлэгдэхэнь.

Дурсагдаhан хүтэлбэрилхы нүхэдhөө гадна, Улаан-Үдын депогой паровозой ахалагша машинист **Владимир Георгиевич Ловушкин,** РСФСР-эй арадай артист **Лариса Петровна Сахьянова,** штукатурнуудай бригадир **Надежда Павловна Корниенко,** ПВЗ-гэй котельщик **Роман Касанович Торонов** гэгшэд Буряадай АССР-эй депутадта кандидадуудаар дэбжүүлэгдээ. Эдэ юрын хүнүүд ажал хүдэлмэри дээрээ хэдэн жэлэй турша дотор эрхим hайн үрэ дүнгүүдые туйлажа, ажалдаа коммунис ёhоор хандалгын үльгэр жэшээ харуулжа шадаhан байхаhаа гадна, бүхы коллективэйнгээ амжалта илалтые арьбадхалсахын түлөө шударгыгаар тэмсэдэг, арад зоной али бүхы эрилтэдэ анхарал ехэтэйгээр хандадаг юм. Тиимэ hэн туладаа арадай зүгhөө айхабтар ехэ этигэл найдабарида хүртэжэ, засагай дээдэ зургаанда дэбжүүлэгдэнэ бшуу. Жэшээнь, Улаан-Үдэ станциин депогой ахалагша машинист нүхэр Ловушкиниие абажа үзэгты. Тэрэ хадаа анха кочегарай ажалда ороhон аад, пассажирска паровозой ахалагша машинист хүрэтэрөө ургаа. Ажалдаа айхабтар оролдосотой. Паровозоо ходо бэлэн байлгадаг. Түлишэ нүүрhэ ехээр алмадаг. Абаhан уялгаяа hарааhаа hарада үлүүлэн дүүргэдэг. Паровозойнь коллективтэ эгээл түрүүлэн коммунис ажалай нэрэ зэргэ олгогдоо hэн. Эрдэм мэргэжэлээ саг үргэлжэ дээшэлүүлдэг. Долоодохи классhаа эхилжэ заочноор hураhан аад, мүнөө түмэр замай институт дүүргэхын тула дипломоо хамгаалхаяа ошонхой. Ниитын ажал хүдэлмэридэ шударгыгаар хабаадалсадаг, КПСС-эй обкомой гэшүүнээр, городской Соведэй депутадаар хэдэ дахин hунгагдаа юм.

Октябрьска район

Үдын урда бэеын, мяханай комбинат хүрэтэр үргэлжэ нэмжыhэн районой ажалшад Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадуудаар эгээл эрхим hайн хүнүүдээ эбтэй эетэйгээр дэбжүүлбэ. Теэд эдэнь хэд гээшэб? Барилга-хабсаралгын 3-дахи управлениин барилгашадай бригадир **Григорий Михайлович Бардаков,** коммунис ажалай нэрэ зэргэдэ хүртэhэн предприятиин —нарин сэмбын фабрикын директор **Клавдия Ивановна Альцман,** бүхы Зүүн Сибирь дотороо суурхадаг мяха-консервын комбинадай директор **Александр Семенович Горобец,** Улаан-Үдымнай городской Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ **Сергей Михайлович Хабалов,** модоной заводой дэргэдэхи модо хюрөөдэдэг цехэй юрын хүдэлмэришэн **Анна Анкудиновна Яковлева,** мяха-консервын комбинадай консервэ үйлэдбэрилгын порционист **Мария Васильевна Безродных,** республиканска больницын ахалагша врачай орлогшо **Зади Бадмаевна Бадмаева** гэгшэд лэ! Жэшээнь, модоной заводой хүдэлмэришэн нүхэр А. А. Яковлева дурсагдаhан предприятида 1955 онhоо хойшо хүдэлхэ зуураа, бүхы коллектив соогоо саг үргэлжэ түрүүлжэ ябаhан, үүсхэл ехэтэй хүн. Коммунис ажалай ударник. Профсоюзай комитедэй түрүүлэгшэ байха зуураа, бүхы цехэйнгээ ажал хүдэлмэридэ бодото нүлөө үзүүлхын хойноhоо эдэбхитэй шударгыгаар оролдодог юм.

МУХАР-ШЭБЭР

Бэшүүрэй совхозой клуб соо хүн зон олон сугларжа, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар хэниие дэбжүүлхэ тухай асуудал зүбшэн хэлсэбэ.

Дурсагдаhан совхозой 4-дэхи отделениин партийна организациин секретарь М. Я. Серебренников бүгэдэнhөө түрүүлэн үгэ абажа, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар hунгуулиин 82-дохи округhоо суута тугалшан **Зинаида Федоровна Литвинцевае** дэбжүүлхэ тухай дурадхаба. Энэ hанамжыень А. Г. Сахарова болон бусад халуунаар дэмжэбэд.

***

СУУЛГЫН совхозой хүдэлмэришэд болон алба хаагшад 17-дохи hунгуулиин районно округhоо аймагайнгаа Соведтэ совхозой больницын главна врач **Людмила Дмитриевна Загоскинае** дэбжүүлбэ. Нүхэр Загоскина хүн зоной элүүрые хамгаалха талаар ехэ оролдосо үүсхэл гаргадаг, малай фермэнүүд болон холын отаранууд дээгүүр саг үргэлжэ ябадаг. Энээн тухайдань сомоной Соведэй түрүүлэгшэ Д. Батомункуев, механизатор Табануцкий, фельдшер Гармаев гэгшэд баталан хэлэбэд.

Районно hунгуулиин 18-дахи округhоо түрүү hаалишан **Бабасан Намжиловна Намжилова** аймагай Соведтэ мүн [illegible] дэбжүүлэгдээ. Тэрэ хадаа үнгэрэгшэ жэлдэ үнеэн бүриhөө 2764 килограмм hү hаажа, бүхы аймаг соогоо түрүү hаалишадай зэргэдэ жагсаhан байхаhаа гадна, залуушуулда дүй дүршэлөө саг үргэлжэ дамжуулан үгэдэг юм.

***

БЭШҮҮР. Охин Булагай совхозой 5-дахи отделениин хүдэлмэришэд болон алба хаагшад аймагайнгаа Соведэй депутадта кандидадаар нютагайнгаа түрүү гахайшан **Христинья Бенидиктовна Ефимовае** нэрлэбэ. Энэ гахайшан 1962 ондо эхэ гахай бүриhөө 17 поршоонхо абаhан байна. Тиин Красноярска хизаарай усть-лабинцуудай уряагай томилогдоhоной hүүлээр ажал хүдэлмэри дээрэхи арга боломжонуудаа бүридхэн хаража үзөөд, мүнөө жэлдэ эхэ гахай бүриhөө 20 поршоонхо түрүүлхэ гэhэн уялга абанхай.

hунгалтын урда тээхи Окружной зүблөөнүүдhээ

hунгуулиин 782-дохи Улаан-Үдын округ

РСФСР-эй Верховно Соведтэ hунгаха Улаан-Үдын 782-дохи hунгуулиин округой ажалшадай түлөөлэгшэд ПВЗ-гэй Культурын ордон соо мэнэ hаяхан сугларба.

ПВЗ-гэй парткомой секретариин орлогшо нүхэр Петров трибунада гараба. РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадуудые дэбжүүлгэ айхабтар ехэ эдэбхи үүсхэлэй оршон байдалда үнгэрбэ гэжэ тэрэ онсолон тэмдэглэхэ зуураа, манай округто баллотировалагдахаар зүбшөөлөө үгэhэн нүхэр Синцовагай түлөө нэгэн адляар дуугаа үгэхыень бүхы hунгагшадые уряалба.

—Парти, правительствымнай хүтэлбэрилэгшэд манай округhоо тон халуунаар дэбжүүлэгдэhэн байгаа. Гэбэшье тэдэнэр ямар округуудта баллотировалагдаха тухайдаа нэмэл бэшэг толилhониинь элитэ. Тиимэhээ байгша оной мартын 3-да нүхэр Синцовагай түлөө дуугаа бултааран үгэхэ байнабди. Энэ нүхэр хадаа өөрөө эрхим hайнаар хүдэлхэhөө гадна, илангаяа залуушуулда саг үргэлжэ туhалдаг юм. Замаймнай залуурашадай ёhотойл нэгэниинь гэжэ хэлэхэ байнаб,—гэжэ Улаан-Үдэ станциин локомотивна депогой бригадир А. М. Воронков хэлэбэ.

Дурсагдаhан хүнүүдэй hанамжые hайшаажа, хүдөө ажахын институдай 4-дэхи курсын студент Э. Матхеева, оперо, баледэй театрай дуушан Бамбацыренов болон бусад хэлэбэд.

Тиин РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар вагонно депогой слесарь Таисия Егоровна Синцовае дэбжүүлхэ тухай дурадхалые дэмжэхэ гэhэн шиидхэбэри суглаанда хабаадагшад нэгэн дуугаар баталан абаба.

Б. Егоров.

hунгуулиин 783-дахи Октябрьска округ

Улаан-Үдын, Мухар-Шэбэрэй үйлэдбэриин управленинүүдэй ажалшадай түлөөлэгшэд хамта дээрээ 500-гаад хүн уржадэр мяха-консервын комбинадай клуб соо сугларба. Тэдэнэр 783-дахи Октябрьска округhоо РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат тухай зүбшэн хэлсээ.

Мяха-консервын комбинадай директор нүхэр А. С. Горобец иигэжэ хэлэбэ:

— Манай комбинадай ажалшад болон Суулгын совхозой хүдэлмэришэд, мэргэжэлтэд болон алба хаагшад РСФСР-эй парламентын депутадта кандидадаар Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ нүхэр К. Л. Барьядаевые нэгэн дуугаар дэбжүүлээ юм. Энэ нүхэрнай урда тээнь аймагай зургаануудташье элдэб янзын тушаал даажа ябаха үедөө аргагүй шударгы, бэрхэ хүтэлбэрилэгшэ байhанаа харуулаа юм.

Мүн Улаан-Үдын үйлэдбэриин управлениин Кировэй нэрэмжэтэ колхозой парткомой секретарь Д. С. Мункожапов, нарин сэмбын фабрикын токарь нүхэр И. К. Иванов, республиканска больницын врач нүхэр Л. Д. Мадиева болон бусад үгэ хэлэжэ, нүхэр К. Л. Барьядаевай кандидатурые нэгэн дуугаар hайшаагаа.

Суглаашад hунгуулиин участок бүхэнэй этигэмжэтэ нюурнуудые hунгажа, Октябрьска hунгуулиин округой бүхы hунгагшадта хандаhан хандалга баталан абаба.

В. Жигжитов.

hунгуулиин 784-дэхи Забайкальска округ

Аяар холын Баунтын аймагай, сэлгеэ номин Яруунын, Үдэ голые зубшаhан үргэн уудам Загарайн, үнэр баян Худан, Чисаана нютагуудай ажалшад Хори тосхондо сугларжа, hунгалтын урда тээхи зүблөө үнгэргэбэ. Хэлсэхэ асуудалынь РСФСР-эй Верховно Соведтэ hунгаха Забайкалиин hунгуулиин 784-дэхи округhоо хэниие депутадта кандидат болгон дэбжүүлхэ тухай асуудал байгаа.

Нэн түрүүн дурсагдаhан hунгуулиин округой комиссиин түрүүлэгшэ нүхэр Даржа Цыбикжапов оролтын үгэ хэлэбэ.

Удаань Яруунын совхозой парткомой секретарь С. Л. Козлов иигэжэ тэмдэглэбэ:

— Совет демократиие саашадань хүгжөөхэ тухай партиин XXII съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүд маанадые илангаяа ехээр урмашуулна.

Гэхэтэй хамта, манай совхозой ажалшад ниитынгээ хогшол зөөриие саашадань арьбадхан баяжуулхын хойноhоо улам ехэ урма зоригтойгоор оролдожо байна. Эгээл энэ үедэ засагай дээдэ зургаануудта эрхим түлөөлэгшэдөө hунгаха hунгалта дүтэлбэ.

Манай совхозой хүдэлмэришэд болон алба хаагшад РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар Буряадай обкомой секретарь Н. С. Бирюковые нэрлэhэн байна. Энэ хүнэй түлөө бултааран нэгэн адляар дуугаа үгэхыетнай уряалнаб.

— Арад зонойнгоо амгалан тайбан, ажана тэниглэн hуухын түлөө парти, правительствымнай гаргажа байhан хүсэл оролдолго маанадые ажалай баатаршалгада зоригжуулна. Хүдэлмэриингөө бүтээсые улам дээшэлүүлхын хойноhоо оролдохо зуураа, гаргаhан продукциингаа шанарые hайжаруулха, үнэ сэнгыень хямдаруулха хэмжээнүүдые абажа байнхайбди. Модо бэлэдхэхэ талаар нэгэдэхи кварталайнгаа түсэбые дүүргэхэбди, —гэжэ Хориин леспромхозой хүдэлмэришэн Красношеин хэлэбэ.

Баунтын аймагай Богдарино тосхоной түлөөлэгшэ нүхэр Расолин иигэжэ хандаба:

— Ажахыгаа саашадань хүгжөөхэ түсэбөө дүүргэхээр эрид зоригжонхойбди. Тиихэдээ ажалшадай культурна болон ажаhуудалай эрхэ байдалые улам hайжаруулха талаар шиидхэхы хэмжээнүүд абтажа байна. Бидэнэр арадайнгаа эрхим түлөөлэгшэдэй түлөө дуугаа үгэхөөр бэлэмди.

— Манай совхозой залуушуул бусадhаа гээгдэхэгүй. Партиингаа табижа үгэhэн даалгабариие дүүргэхын хойноhоо шармайн оролдожо байна. hунгалтануудые ажалай амжалтаар угтахабди. Мүнөө үедэ нарай мал түлжүүлгэдэ бултааран эдэбхитэйгээр хабаадалсахабди. Дэбжүүлэгдэhэн кандидадуудай түлөө дуугаа нэгэн адляар үгэхэбди, —гэжэ Анаагай совхозой комсомолой организациин секретарь нүхэр Патархеев залуушуулай зүгhөө хэлэбэ.

Тэрэшэлэн Онохойн модо ашалгабуулгалгын комбинадай парткомой секретарь нүхэр Михайлов, Хориин 11 жэлэй hургуулиин багша нүхэр Красноруцкая, Онохойн барилга-хабсаралгын управлениин штукатур нүхэр Беликова гэгшэд үгэ хэлэжэ нүхэр Н. С. Бирюковой түлөө дуугаа үгэхыень бүхы hунгагшадаа уряалба.

Удаань hунгуулиин округой бүхы hунгагшадта хандаhан хандалга абтаба. Мүн hунгуулиин участок бүхэнэй этигэмжэтэ нюурнууд батлагдаба.

Г. Бородин,
Хориин колхоз, совхозуудай үйлэдбэриин управлениин парткомой секретариин орлогшо.

Францийн, ФРГ-гэй правительствануудта СССР-эй ПРАВИТЕЛЬСТВЫН ЭЛЬГЭЭҺЭН НОТОНУУД

Франци Баруун Германи хоёрой хоорондо Парижда январиин 22-то договорой баталагдаһанһаа уламжалан, Францийн болон Германиин Федеративна Республикын правительствануудта Советскэ правительство нотонуудые эльгээгээ. Эдэ нотонуудые СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко Франциһаа СССР-тэ байдаг элшэн сайд М. Дежанда, ФРГ-һээ Москвада байдаг элшэн сайд Х. Греппертэ февралиин 5-да барюулаа.

***

Францийн правительствада Советскэ правительствын эльгээһэн ното соо иигэжэ онсолон тэмдэглэгдэнэ. Харилсаа холбоон тухай Франци Баруун Германи хоёрой хоорондо баталагдаһан договорой удхань юу харуулнаб гэхэдэ, энэ договор хадаа Франци Баруун Германи хоёрой хоорондохи сэрэгэй-политическэ нягта холбоое батадхана, уласхоорондын байдалые бүри шахардуу шанга болгохо, хамагай түрүүндэ Европодо эб найрамдалые, арадуудай аюулгүй байдалые һуларуулха зорилгонуудта туһална.

Европодохи аюулгүй байдал өөрымнай аюулгүй байдалтай, мүн бүхы дэлхэй дээрэхи аюулгүй байдалтай таһаршагүй холбоотой гэжэ Советскэ Союз тоолодог байна.

Францийн правительствада эльгээгдэһэн ното соо иигэжэ һануулагдана. СССР-эй, США-гай, Англиин правительстванууд, хожомынь тэдэнтэй нэгэдэлсэһэн Францитай хамта дайнай дүүрээд байхада иимэ уялга тангариглан абаа һэн: Германиин милитаризмые болон нацизмые үндэһөөрнь зайсуулха, тэдэнние хэзээдэшье һэргээлгэхэгүй, өөрынгөө хүршэнартэ гү, али бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал аршалан хамгаалха хэрэгтэ Германиин хэзээдэшье аюул тохёолдуулхагүйн тулада али бүхы хэмжээнүүдые абаха. Франци Баруун Германи хоёрой сэрэгэй-политическэ договор хадаа эдэ уялгануудые сэхэ дабһажа хаяһан ябадал болоно. Волго дээрэ гитлеровскэ армиие илаһан агуу ехэ илалтын туйлагдахада сүлөөрэлгын толон Франци дээгүүршье сасарһан байна. Хамтынгаа дайсанда эсэргүү тэмсэлдэ антигитлеровскэ коалициин арадуудые зоригжуулдаг үзэл бодолые бүгэдэнэй хараһаар байтар Францийн правительство хэрэгсээхэеэ болибо гэжэ энэ илалтын 20 жэлэй ойн урдахануур тус договор баталалга имагтал онсолон тэмдэглэнэ гээшэ.

Хоёр оронной сэрэгэй үзэл бодолые ойртуулха зорилгоор хамтын стратеги болон тактикые зохёохо гэжэ договорой тусхай дүримүүдэй ёһоор хараалагдаһан гээд ното соо заагдана.

ФРГ-гэй сэрэгэй үзэл Советскэ Союзда, эб найрамдалда дуратай бусад оронуудта тон ехэ харша юм. Имагтал сэрэгэйнье талаар абажа үзэхэ болоо һаа, энэ һургаалай оройдоошье үндэһэ баримтагүй, харата муухай хэрэг байһанда анхарал хандуулха шухала гэжэ Советскэ правительство тоолоно. Дэлхэйн термоядерна дай һүжэрөөхэ ябадал хараада абадаг энэ үзэл бодолһоо гансахан лэ иимэ хойшолон гаража болохо: атомна дайнай гал дүлэ шатаахые хүсэгшэд тэрэ гал дүлэн соогоо өөһэдөө шатажа хосорхол.

Францийн правительство Баруун Германиин үһөө мөөгөө абахые эрмэлзэдэг хүсэнүүдтэй үгэсэхэдөө, Баруун Германиин милитаристнуудай сэрэгэй зэрхэг түримхэй һургаалай бэелүүлэгдэжэ, дайнай эхилхэ үедэ Францийн армиие Баруун Германиин армитай зэргэлүүлэн табиха бэлэдхэл хэнэ гээшэ. Оршон байдал иимэ шэглэлтэйгээр хүгжэнэ гэбэл, Францида хэнэйшье хүсэдэггүй байгаашье һаань, Баруун Германи сэрэгэй хорото аашануудта өөрынгөө союзнигуудые татан оруулха бүри ехэ арга боломжотой болохо байна гээд ното соо тэмдэглэгдэнэ.

Ядерна зэбсэгэй талаар ФРГ-дэ тогтоогдоһон хизаарлалта тухай асуудалые договорой хүсэдөөр алгасан гараһан баримтада НАТО-до ородог гүрэнүүдэй ниислэлнүүдтэ ехэ анхарал хандуулагдаһан байна гээд ното соо саашадаа хэлэгдэнэ.

Советскэ правительство иигэжэ мэдүүлхэ шухала гэжэ тоолоно. Ямаршье аргаар Баруун Германиин армиие ядерна зэбсэгтэй болгохо гээшэ, ямар аргаар иимэ зэбсэгэй үгтэһэнһөө дулдыдангүйгөөр (ямар аргаар иимэ зэбсэгтэй болгохо тухай асуудал мүнөө Баруун оронуудта ехээр зүбшэн хэлэгдэжэ байдаг) Европодохи оршон байдалые угаа ехээр хурсадуулха болоно. Баруун Германиин армиин гарта ядерна зэбсэгэй ямаршье аргаар, сэхэ гү, али далдаараашье ороо һаань, энээниие өөһэдымнай национальна шухала аша туһада сэхэ аюул тохёолдуулна гэжэ тоолоод, иимэ оршон байдалһаа уламжалан, Советскэ Союз шухала хэмжээнүүдые дары түргэнөөр абаха баатай болохо байна.

Францийн болон Баруун Германиин хоорондохи договорой иимэ дүримдэнь ното соо анхарал хандуулагдана. Энэ дүримэй ёһоор, уласхоорондын бүхы шухалын шухала асуудалнуудаар, тэрэ тоодо зүүн болон баруун оронуудай хоорондохи харилсаануудаар ямаршье шиидхэбэриие Францийн правительство ФРГ-гэй правительствотай зүбшэһэнэйнгөө һүүлээр абаха зэргэтэй болоно. Боннын зэрхэг түримхэй һанаашалгануудые Францийн дэмжэжэ байһаниинь Франци Баруун Германи хоёрой хоорондохи договор сооншье элеэр харагдана. Договор хадаа Баруун Берлиндэ хамаатай гэһэн тусхай дүримэй договорто оруулагдаһаниие ондоогоор тайлбарилха аргагүй. Тэд Баруун Германи Баруун Берлиндэ ямаршье хамаагүй гэжэ союзнигуудай хоорондо баталагдаһан хэлсээн соо сэхэ хэлэгдэһэн байна бшуу.

Францийн правительствада эльгээгдэһэн ното соо иигэжэ заагдана. Франци ФРГ хоёрой һайн харилсаатай байлгые СССР буруушаадаг гэһэн хэбэртэйгээр Советскэ Союзай хараа бодолые харуулха ямаршье үндэһэ баримтын үгы байһаниинь яһала ойлгосотой. Гэбэшье Франци Баруун Германи хоёрой хоорондохи холбоон хоёр хүршэ арадуудай хани ёһоор гараа барилсаһан ябадал бэшэ, харин Европодохи оршон байдалые бүри шахардуу шанга болгохо замда, дайнда бэлэдхэхэ замда түбэгтэй аюултай алхам болоно бшуу. Хэрбээ Францийн правительство францууз болон немец арадуудай хоорондо хани барисаа ёһотойгоор лэ тогтоохо гээ һаа, Германиин хоёр гүрэнэй бии байһан баримтые хараадаа абан, Германитай эбэй договор баталха, тэрэнэй үндэһөөр Баруун Берлиндэхи байдалые гуримшуулха аргаар дэлхэйн хоёрдохи дайнай үлэгдэлые эсэслэн зайсуулхые хүсэдэг Советскэ Союзай правительствотай, бусад оронуудай правительствануудтай хүсэлэл оролдолгоёо нэгэдүүлэнгүй байжа шадахагүй һэн.

Буу зэбсэг бүри яаралтайгаар түхеэрхэ, угаа ехэ аюултай хойшолондо хүргэхэ ядерна зэбсэгые газар дэлхэй дээгүүр саашадань дэлгэрүүлхэ замые Франци ФРГ хоёр хамтадаа нээжэ үгэбэ гэжэ Советскэ правительствын мэдэжэ байһыень Франци Баруун Германи хоёрой хоорондохи договорой бүхы удха, мүн Францийн болон ФРГ-гэй правительствануудай сэрэгэй талаар, мүн уласхоорондын хэрэгүүдэй талаар хэдэг бодото алхамууд бүри үнэмшэстэй болгожо үгэнэ.

Франци Баруун Германи хоёрой харилсаа холбоон тухай договор хадаа имагтал хоёр хүршэ гүрэнэй хоорондохи харилсаа гуримшуулһан договор бэшэ юм. Энэ хадаа анханһаашье бата бэхи боложо шадаагүй Европодохи амгалан тайбан байдалда сохилто хэхээр зэһэгдэһэн мунса мүн гэжэ хэлэхэдэ алдуу болохогүй. Эб найрамдалай договор бэшэ, харин дайнай договор январиин 22-то Парижда баталагдаһан байна.

Ното соо иигэжэ онсолон тэмдэглэгдэнэ. Дайшалхы ракетэнүүдые бэе бэе тээшээ зэһэн тодхоһон сэрэгэй хоёр можо боложо, Европын хубааранги байхые Францийн болон ФРГ-гэй хүтэлбэрилхы ажал ябуулагшад хүсэнэ гээшэ ха. Иимэ эрхэ байдалай тохёолдоод байхада, Советскэ Союз өөрынгөө бүхы союзнигуудтай — социалис лагериин оронуудтай хамта — зохихо тоботололнуудые хэхэ, өөһэдыгөө хамтаараа хамгаалха шадабариие бэхижүүлхэ талаар саашанхи хэмжээнүүдые абаха баатай болохо байна. Өөртэнь, тэрэнэй союзнигуудтань эсэргүүгээр зэбсэгжэлгын хэгдэжэ байхада, мүн лэ тиимэр харюусахаһаа ондоо арга Советскэ Союзда байхагүй.

Сэрэгэй үгэсөөнүүдэй, уласхоорондын харилсаануудай хүгжэлтые гэдэргэнь тэхэрюулхэ һэдэлгэнүүдэй хэгдэдэг болобошье, Советскэ Союз энхэ тайбанаар зэргэ оршон байхын түлөө, эб найрамдалай түлөө тэмсэлэй тугые дээрэ үргэһэн зандаа ябахал. Эб найрамдал хамгаалха гээшэ мүнөө бүхы гүрэнүүдэй болон арадуудай хамтын хэрэг болоод байна бшуу гэжэ Францийн правительствада эльгээгдэһэн нотын түгэсхэлдэ заагдана.

***

ФРГ-гэй правительствада Советскэ правительствын эльгээһэн ното соо иигэжэ онсолон тэмдэглэгдэнэ. Бүгэдэ ниитын эб найрамдал аршалан хамгаалхын түлөө бусад агуу ехэ гүрэнүүдтэй хамта тусгаар харюусалга бэедээ даадаг Советскэ Союз хадаа гитлеровскэ Германиин үгэ дуугүйгөөр диилдэһэнээ мэдүүлһыень хүлеэн тогтоожо абаһан, союзнигуудай дүрбэн талын хэлсээнэй ёһоор тусхай эрхэтэй ба уялгануудтай гүрэн байһан туладаа «германо-французскэ хани барисаан тухай Германиин Федеративна Республикын болон Францийн Республикын хоорондоо баталагдаһан договорые» хэрэгсээнгүй гаража шадахагүй байна. Договор хадаа Баруун Германиин болон Францийн хоорондохи сэрэгэй-политическэ нягта холбооео батадхажа үгэнэ.

Францийн болон Баруун Германиин хоорондо баталагдаһан договорто Советскэ правительство анхаралаа хандуулна, юуб гэхэдэ ФРГ Франци хоёрой хоорондохи сэрэгэй харилсаа холбоон тухай энээн соо хэлэгдэһэн байна. Энэ харилсаа холбоон мүнөөнэй дай хэхэ бүхы бэлэдхэлнүүдтэ хамаатай байхаһаа гадна, бусад гүрэнүүдтэ угаа ехэ харшаар бэелүүлэгдэнэ.

ФРГ-гэй правительство ядерна зэбсэгтэй болохо аргые хэдэн жэлэй туршада соо нэтэрүүгээр бэдэрнэ. Ядерна зэбсэгтэй болохын тулада мүнөөнэйнгөө союзнигуудые айлгахаһаа эхилээд, худал хуурмаг найдуулгануудые үгэхэ хүрэтэр бүхы аргануудаа хэрэглэгдэнэ гэжэ мэдээжэ гээд ното соо заагдана.

Баруун Германиин армиие ракетно-ядерна зэбсэгээр хангаха оролдолго гаргахадаа Федеральна правительство өөрынгөө оронние аргагүй ехэ аюултай байдалда оруулха гэжэ тэрээндэ Советскэ правительство нэгэтэ бэшэ уридшалан һануулдаг байгаа. Хэрбээ термоядерна дайнай эхилээд байгаа гээшэ һаань, Баруун Германида ракетно-ядерна зэбсэгээр хүсэтэ ехэ сохилто заабол хэгдэхэ гэжэ ойлгожо ядахаар бэшэ. Тэрэ дэлхэйн гурбадахи дайе тэсэжэ шадахагүй. Плуг болон станогуудай хажууда зогсожо, амгалан ажал хэхэ гээшэ ФРГ-гэй ерээдүйнь болоно гээшэ. Немецүүдэй мүнөөнэй байдалые аршалхын, шэнэ үетэнэй ажамидаран һуухын тулада хэрэглэдэхэ ондоо арга байхагүй.

ФРГ-гэй правительствада эльгээгдэһэн ното соо иигэжэ онсолон тэмдэглэгдэнэ. Германиин ондоо гүрэнэй — Германиин Демократическа Республикын газар дээрэ байһан Баруун Берлиниие Франци Баруун Германи хоёрой хоорондохи договороор хараада абалсаха һэдэлгэ уласхоорондын ёһо гуримай талаар ямаршье хүсэгүй байһаниинь ойлгосотой. Франци Баруун Германи хоёрой договорой удха юу харуулнаб гэхэдэ, энэ хадаа уласхоорондын оршон байдалые саашадань хэсүү бэрхэтэй болгохо, Баруун Берлиниие болон арсалдаанай гаража болохоор бусадшье гуламтануудые тойруулан хёмөрөө гаргаха, бусад гүрэнүүдэй эрмэлзэдэгэй ёһоор үни хада шиидхэгдэхөөр болоһон асуудалнуудые гуримшуулгада һаад ушаруулха зорилготой байна.

Урдань бэе бэедээ этигэлсэдэггүй болоһон ябадалые мүнөө болюулхые Федеративна Республикада Советскэ правительство нэгэтэ бэшэ дурадхадаг байгаа. Энэнь ФРГ-гэй правительствада һайн мэдээжэ юм. Энхэ тайбанаар зэргэ оршон байха, али бүхы талын харилсаа холбоо байгуулха, арсалдаата асуудалнуудые эбтэйгээр гуримшуулха гол ёһонуудые уласхоорондын хэрэгүүдтэ хүтэлбэри болгодог тиимэ гүрэнүүдтэй зэргэлэн ябахыень Федеральна правительствые Советскэ правительство уряалдаг байгаа, уряалнашье. Зүгөөр эдэ уряануудтань ФРГ-гэй правительствын шэхэ дүлиигөөр хандадаг байһые шаналхаар. Германиин Федеративна Республикын правительство хадаа өөрынгөө саашанхи ябуулгануудые тодорхойлходоо, заһаршагүй ябадалай тохёолдохогүйн тулада Федеративна Республикада, хамагай түрүүндэ өөрынь аюулгүй байдалда тохёолдожо болохоор бүхы хойшолонгуудые сэгнэжэ үзэхэ бэзэ гэжэ Советскэ правительство найдахые хүсэнэ.

Усть-Лабинска үйлэдбэриин управл...
ажалшадай уряада харюу болгон респ...
колхоз, совхозууд хүдөө ажахын продук...
бүри ехээр абажа, гүрэндөө элбэгээр ху...
социалис уялгануудые хараалжа байна.

Хүдөө ажахын продуктну... элбэгээр абаха...

Манай колхознигууд Краснодарай хизаарай Усть-Лабинска үйлэдбэриин управлениин колхознигуудай, совхозуудай хүдэлмэришэдэй, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй уряада харюу болгон, долоон жэлэй түсэбэй табадахи жэлдэ хүдөө ажахын продуктнуудые нёдондо жэлэйхиһээ ехээр абаха зорилго урдаа табяад, хамтын суглаан дээрээ социалис уялга батал ан абаа.

Энэ уялга— дотороо хүдөө ажахын ургамалнуудай баян ургаса абаха гэжэ хараалһан байнабди. Орооһо таряа элбэгээр абабал, мяха, һү, нооһоншье байха гэжэ хүн бүридэ мэдээжэ ааб даа. Тиимэ дээрэһээ таряалангаа зүбөөр хубаарилжа, ургаса ба шэмэ ехэтэй ургамалнуудые ехээр тарихабди. Бүхы тарилгамнай 5600 гектарта хүргэгдэхэ.

Хэрбээ нёдондо 1200 гектар шэниисэ тариһан байгаа һаа, мүнөө жэл 2000 гектарта тарижа, га бүриһөө дунда зэргээр 10 центнер орооһо хуряажа абахаар хараалаабди. Энэмнай 20000 центнер алтан шара шэниисэ маанадта үгэхэ болоно бшуу. 3500 центнерынь гүрэндэ худалдагдаха. Овощ тарилга 16 гектарһаа 25 гектар болотор үргэдхэгдэжэ, га бүриһөө 110 центнер ургаса абахабди. «Полиин хатан» болохо кукурузые 750 гектарта тарижа, га бүриһөөнь 200 центнер набша намаа хуряан абахабди. Мүн сабшалангай ургаса дээшэлүүлэгдэхэ. Таряалан, сабшалан дээрээ 5000 тонно наг шэбхэ, 3000 тонно минеральна үтэгжүүлгэ гаргагдаха. Хабартаа 600 гектар таряалан, 2000 гектар сабшалан һайн шанартайгаар уһалхабди.

1964 оной тарилгада хэрэглэгдэхэ газар һайнаар бэлдэхэбди. 200 гектар шэнэ газар хахалагдаха, 1000 гектар намарай паар, 850 гектар сэбэр паар элдүүрилхэбди.

Мал ажалай продуктнуудые ехээр абажа, үнэ сэнгыень нилээд хямдаруулха зорилготойбди. Жэшээнь, 1962 ондо 7000 центнер һү һааһан байгаа һаа, мүнөө жэл 9000 центнер һааха гү, али үнеэн бүриһөө 1500 килограмм абахабди. Тэрэнэй 6900 центнерынь гүрэндэ худалдагдаха юм.

3250 центнер (амидын шэгнүүрээр) мяхан бэлэдхэлэй пунктда тушаагдахаар хараалагдаба. Энэмнай нёдондо жэлэйхиһээ 400 центнерээр ехэ болоно. Гүрэндэ хониной, гахайн мяха урдынхииһаа ехээр тушааха зорилго табинабди. 1962 онойхидо орходоо хониной мяха 500 центнерээр, гахайн мяхан 130 центнерээр ехые тушаагдаха. Мүн 470 центнер нооһо худалдахабди. 1963 ондо 100 эхэ малһаа 97 тугал, 70 унага, 100 хурьга, эхэ гахай бүриһөө 14 поршоонхо түлжүүлхэ зорилготойбди.

Энэ уялгаяа сүм дүүргэхын тула һаалишадай, малшадай, механизаторнуудай дунда политическэ хүдэлмэри үргэнөөр ябуулагдажа эхилбэ. Шэнэ жэлэй түрүүшын һарада зарим тэды амжалта туйлагдаа. Жэшээнь, январь һарын дүнгөөр гүрэндэ һү худалдаха түсэб 102 процент дүүргэгдэв. Мүнөө 300 хурьган абтаад, гарзагүйгөөр томо бо...
Трактор боло...
бусад машин...
лагдажа дүүр...
хай.

Социалис у...
жалтатайгаар ...
боломжонууд ...
түрүүн энэ хэ...
нигуудай эдэб...
хүдэлһэнһөө ...
Тиимэһээ колх...
малшад боло...
нуудта хүдэлхэ...
эрхэ байдал о...
Түрүүлэн, На...
культбаза, Янг...
бүлан баригд...
Шабарта гэ...
байрладаг отар...
рын гэрэлтэй...
Колхозой түб-...
до 400 хүнэй һ...
ордон шулу...
эхилхэбди, мүн...
ринда 60 хүнэй...
баригдаха.

Хамтын мал...
нэ байранууд т...
Жэшээнь, 50 то...
байра баригда...
ашаглалгада о...
бэлжэн метр ...
баригдахаар х...
Хүдөө ажахын ...
худалдаха со...
болзорһоо ури...
ла социалис ...
нөөр дэлгэрү...
«Коммунизм» ...
дые уриха гэжэ...
най шиндэһэн ...

Улаан-Үды...
«Улаан Ор...

ШЭНЭ ШАТА ДАБАХЫН Т...

Краснодарай хизаарай Усть-Лабинска үйлэдбэриин управлениин ажалшадай хандалга бэшэгтэй манай «Забайкалец» колхозой гэшүүд танилсаад, бии байгаа арга боломжоёо тооложо үзөөд байхадаа мүнөө жэлдэ хүдөө ажахын продуктнуудые бүри ехээр абаха аргатай байһанаа элирүүлээд, 1963 оной социалис уялга хараалба.

КПСС-эй ЦК-гай мартын Пленумэй шиидхэбэри бэелүүлэн, манай колхоз үнгэрэгшэ жэлдэ таряалангаа шэнээр хубаарилаа һэн. Тиигэжэ орооһо таряа ехээр абаа. Управлени соогоо түрүүлэн, Эхэ оронойнгоо амбаарта 27 мянган центнер таряа худалдаа.

Мүнөө жэлдэ 1962 онойхидо орходоо орооһо таряа нилээд ехэ тарихабди. Жэшээнь, шэниисэ тарилга 2 мянган гектараар үргэдхэгдэхэ. Агротехническэ эрилтэнүүдые һайнаар бэелүүлжэ, га бүриһөө 10 центнер таряа хуряахаар, бүхыдөө 73 мянган центнер орооһо таряа абахаар хараалнабди, гүрэндэ 15500 центнер худалдагдаха. Мүн 950 гектарта кукуруза таряжа, га бүриһөө 230 центнер ургаса абтаха.

Үндэр баян ургасын түлөө мүнөөнһөө ехэ хүдэлмэри хэгдэжэ байна. Наг шэбхэ зөөхэ, хүр саһа тогтоохо ажал түлэг дундаа ябана. Бүхыдөө 700 гектарта саһа тогтоохо, 13 мянган тонно, тэрэ тоодо 12 мянган тонно шэбхэ кукурузын полидо гаргагдаха. Мүн 1500 гектар та...
молёдоор хоро...

Ниитынгээ 15800 центнер ...
центнер һолоо...
силос бэлдэхэб...

9600 центнер ...
нер мяха абаж...
центнер һү, 450...
ха, 460 центнер ...
ган үндэгэ худа...
мнай нёдондоо...
ехэ болоно.

колхозо...

Дондок хонишон тра... жолоо...

Дондок Намжилов залуу хонишон юм. Анаагай совхозой 1-дэхи отделенидэ хонишон боложо хүдэлһөөр тиимэшье удаанай бэшэ юм.

Үглөөгүүр үүр хираанаар бодожо, үдэшын боро хараан болотор ажаллаха, хада уулын орой махан, үргэн элдин талые һэтэ гэшхэлэн, һүрэг хонидоо бэлшээхэ хэрэгтэй ха юм. Энэ ажал нэгэ үдэр бэшэ, һара, жэлээр дабтагдажал байха. Илангаяа хурьга абалгын үедэ одоол шахардуу саг болодог. Эдэ бүгэдые зоригтойгоор дабажа гараад, ажалдаа дадажа, үнэн сэдьхэлһээ дурлаһан хүн лэ хонишоной нэрые хүндэтэйгөөр абажа ябадаг.

Хонишон Дондок мүнөө үедэ сугтаа ажалладаг Иван Ушаковтоёо 600 гаран түлгэнүүдые тобир тарганаар харууһалан үбэлжүүлжэ байна.

—Дондогнай һаял хонишон болоһоншье һаа, ажалдаа дуратай, шадамар хадаа холые зорихо хүн,—г...
бригадын бр...
Гончиков магт...

Тиихэдээ хон...
түлгэнүүдые ха...
харюусалгатай...
лаа саг болзо...
хэхынгээ хажу...
түб һууринда ...
заторай курс...
юм. Мал ажал...
ханизатор мэрг...
дэй хүдэлдэг б...
һайса ойлгоһон...
шье хэшээл гэ...
бэрхээр һурал...

—Һуралсала...
трактористын ...
абаад, бригад...
дэлхэб,—гээд ...
хилдэг.

Хонишон ал...
гоо мэнэ гэһэ...
механизатор» ...
ди.

совхозой х...

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Мухар-Шэбэрэй үйлэдбэр... «Заганский» колхозой слесарь Марк Ревенск... һүүлшынгээ моторые «С-6» комбайнда тодхожо ... ский түрэл колхоздоо 30 жэл механизатораар аж...
Б. ЖАМБ...

НЭГЭ ЖЭЛЭЙ АЖАЛАЙ ЗАРИМ ДҮНГҮҮД

Республикын хүдөө тосхонуудта капитальна барилга эрхилхэ зорилготойгоор «Бурятцелинстрой» трестын эмхидхэгдээд, ажаллажа эхилһээр нэгэ жэл үнгэрбэ. Трестын барилга-хабсаралгын табан управлени, барилгын материалнуудай табан комбинадуудта хүдөөгэй олон барилгашад ажаллажа, совхозуудта капитальна барилга саг сооһь хэхые оролдожо байна.

Жэл соо 12 мянган кубометр хабсаргамал түмэр-бетон зүйлнүүдые бүтээн гаргаха шадалтай завод Зэдэ станци дээрэ, Хори тосхондо больнична городок, Хурамхаан, Сутай тосхонуудта һургуулиин хэдэн байшан, байрын гэрнүүд баригдажа байна. Мүн үйлэдбэриин өөрын баазатай болохо талаар олон газарта барилганууд эрхилэгдэнэ.

Трестын эмхидхэгдэһэнһээ хойшо үнгэрһэн сагай ажалай дүн согсолжо хараха болоо һаа, зарим тэды амжалта туйлагдаһан, мүн дутагдалнуудшье яһала бии гээшэ, Байрын, үйлэдбэриин, культурно-ажаһуудалай 300-гаад объектнүүд түрүүшын жэлэй туршада баригдажа эхилээд, тэдэнэй 220-ниинь ашаглалгада тушаагдаһан байна. Иигэжэ республикын совхозуудта 2011 үнеэдэй 11 байра, 1630 тугалай багтаха 15, тус бүридөө 800 хонидой багтаха 36 кошара, 1160 гахайн байранууд, орооһоной складууд, шубуудай байра, 9370 дүрбэлжэн метр байрын талмайтай гэрнүүд баригдажа дүүргэгдээ. Һара бүхэндэ ажалай эршэ шангадажа, барилгын дэлисэ үргэдхэгдэжэ байна. Хэрбээ 1962 оной январь соо 89,0 мянган түхэригэй барилга эрхилэгдээ һаа, декабрь соо 570 мянган түхэригэй барилга хэгдээ гэхэ гү, али капитальна барилгада һомологдоһон мүнгэн жэлэй эхинэйхидэ орходоо 6,5 дахин ехээр хэрэглэгдээ.

Барилга-хабсаралгын 5 управлениин гурбаниинь, тусхайлбал, Баргажанай 3-дахи СМУ (начальнигынь В. А. Петелин), Мухар-Шэбэрэй 4-дэхи СМУ (начальнигынь А. П. Сметанников), Зэдын 5-дахи СМУ (начальнигынь Н. В. Кириков) нёдондо жэлэйнгээ түсэбые үлүүлэн дүүргэһэн юм. Хориин, Яруунын барилгахабсаралгын управленинүүд даабаряа дүүргэжэ шадаагүй.

1-дэхи СМУ-гай мастер Б. Э. Жамсуев, 2-дохи СМУ-гай прораб А. А. Назаров, 3-дахи СМУ-гай прораб А. И. Коробов, 5-дахи СМУ-гай мастер Б. Н. Стрежельбицкий болон бусад үйлэдбэреэ һайнаар мэдэдэг, зүбөөр эмхидхэдэг мэргэжэлтэд юм. Мүн үйлэдбэриин олон түрүүшүүл хүмүүжэн ургаа. 3-дахи СМУ-гай модошо дархашуулай бригадын бригадир В. Н. Попов, Хориин барилгын материалнуудай комбинадай модошо дархан А. А. Зайцев, Загарайн модоной комбинадай хүдэлмэришэд В. К. Васильев, С. И. Заиграев, 4-дэхи СМУ-гай хабсаргагша Н. Р. Федоров болон бусад эршэтэ ажалаараа нүхэдэйнгөө дунда суурхажа ябана.

Урдань хүдөө тосхонуудта барилга ямаршье түсэбгүйгөөр, хуушарһан аргаар хэгдэдэг байгаа. Харин трест типовой проектын ёһоор, хүдөө ажахын үйлэдбэриие эрхилхэ мүнөө үеын эрилтые хангажа шадахаар барилга эмхидхэнэ. Трестын жэл соо хэһэн ажалай дүй дүршэл үшөө юу харуулнааб гэхэдэ, республикымнай хүдөө тосхонуудта барилгые подрядна аргаар эрхилэлгын бүлюу һайн байһые гэршэлнэ. Урдань ажахы бүхэн өөрынгөө хүсэ шадалаар, ямаршье түсэбгүйгөөр барилга хэдэг, барилгашадай кадрнуудшье үгы байгаа.

Ажалаймнай нэгэ жэлэй дүн үшөө юу харуулнааб гэхэдэ, совхозууд подрядна барилга хэхэ захил үгэбэшье, барилгын организацинуудтай ёһотой холбоо барисаагүй байһаар. Ушар нимэһээ, совхозуудта бии байһан арга боломжо, тусхайлан хэлэбэл, барилгын шухала хэрэгсэл—рама, үүдэн, колодо гэхэ мэтэнүүд саг соогоо эмхитэйгээр бүтээгдэнэгүй. Хүдөө ажахын хүдэлмэриин халуун хаһа: хабарай тарилга, тэжээл бэлэдхэлгэ, таряа хуряалгын хоорондохи сүлөө үедэ хүдэлмэришэд барилгада олоороо хабаадуулагданагүй.

Түмэр хэрэгсэлнүүдые бэлдэхэ, хабсаргаха, мүн санитарно-техническэ түхеэрэлгэ бэлдэхэ үйлэдбэриин бааза үгы байһаар.

Хүдөө ажахые хүгжөөхэ партиин холын хараата түсэбүүдтэй зохилдуулан, совхозуудта барилга хэхэ, байгаалиин баялиг болохо туф, шабар, шулуу, хайр хэрэглэхэ, транспортна холбоо байгуулха гэхэ мэтэ шухала асуудалнуудые зүбөөр шиидхэхэ тон шухала. Трестмнай үнгэрһэн жэлэй туршада хүдэлмэрилхэ зуураа, республика дотороо барилгын организацинуудые хубаарилан табиха, барилгын хэрэгсэлнүүдые үйлэдбэрилхэ промышленна баазануудые байгуулха талаар бага бэшэ хүдэлмэри хээ.

Партиин ЦК-гай ноябриин Пленумэй шиидхэбэриие бэелүүлэн, трест дотороо хубилалта хэхэ, ажалаа шэнэ ёһоор эмхидхэхэ гэжэ шиидэнхэйбди. Иигэжэ Яруунын, Хориин барилга-хабсаралгын управленинүүд нэгэдхэгдэжэ, Хориин үйлэдбэриин управлениин совхозуудые хангаха Хориин СМУ-2 болгогдон хубилагдаа. Улаан-Үдын үйлэдбэриин ажахынуудые, Хориин управлениин «Комсомольский» Хүрбын совхозуудые хангаха Улаан-Үдын СМУ-1 эмхидхэгдэбэ. Тиихэдэ Мухар-Шэбэрэй 4-дэхи СМУ-гай түб Бэшүүр тосхон зөөгдэхэнь. Саашадаа трестые өөрын автобазатай болгохо, тиигэжэ барилгын материалнуудые хэрэгтэй газартань саг соонь зөөхэ асуудал шиидхэхээр хараалагдаа.

Трестын барилгын болон промышленна предприятинуудай хоорондохи харилсаа һайжаруулхын, барилгын материалнуудые хэрэгтэй зэргээрнь бэлэдхэхын тула комбинадууд барилгын управленинүүдэй мэдэлдэ үгтэһэн, харин барилгын материалнуудай комбинадуудай директорнүүд СМУ-гай начальнигуудай орлогшоор томилогдоһон байна. Энэ хэмжээ ябуулгын һайн аша үрэтэй байһаниинь элитэ. Юуб гэхэдэ, предприятинуудай, комбинадуудай хүтэлбэрилэгшэд үйлэдбэриин, мүн барилгын түсэбүүдэй дүүргэлтын түлөө харюусадаг болонхой, барилгые зүбөөр эрхилхэ, материалнуудые гамтайгаар гаргашалха арга хангагдаа.

1963 оной туршада нёдондо жэлэйхидэ орходоо 30 процентээр ехэ барилгын хүдэлмэри хэхээр хараалагдана. Энэ түсэбөө заатагүй дүүргэхын тула хэмжээ ябуулга хараалагдаад, бэелүүлэгдэжэ байна. Тиихэтэй хамта манай ажалда һаад тойбо татадаг дутагдалнууд үшөө бии байһаар гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Хүдөө тосхонуудтахи барилгын эгээл ехэ дутагдал юуб гэхэдэ, проектно-сметнэ документаци саг соогоо табигданагүй. 1963 оной нэгэ һарын үнгэрбэшье, энэ жэлэй туршада хэгдэхэ барилгын титульнэ список үгы байһаар. Харин иимэ документаци нёдондо жэлэй сентябриин эхиндэ бэлэн болгогдоод, барилгын организацида үгтэхэ ёһотой байгаа.

Хэрэгтэй документациин үгы дээрэһээ барилга унжагайруулагдана, хаана, хэзээ ямар юумэ бариха тухай мэдэгдэнэгүй.

Барилгые мүнгөөр хангаха хэрэгтэ дутагдал мүн лэ үзэгдэнэ. Зарим совхозууд барилгада һомологдоһон мүнгэ ондоо тээшэнь гаргашална. Иимэ ушар Нарһатын, Байгалай, мүн бусад совхозуудта үзэгдэһэн байна.

Үшөө нэгэ иимэ асуудалда анхарал хандуулхаар гэжэ һанагдана. Республикын Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэ капитальна барилгын таһаг эмхидхээ һаа таатай. Мүнөө иимэ таһагууд министерство бүхэнэй дэргэдэ бии аад, мэргэжэлтэй кадрнуудай үгы дээрэһээ барилга һайнаар эрхилжэ шаданагүй. Хэрбээ Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэ капитальна барилга эрхилхэ тусхай таһагай бии байгаа һаа, барилга түсэбэй ёһоор хэхэ арга хангагдаха һэн.

Архитектурын болон барилгын управлени республика дотороо бии аад, ганса Улаан-Үдэ город соо барилга хэхэ асуудалаар һонирходог хэбэртэй. Харин хүдөө тосхонуудые болбосон түхэлтэй болгохо, мүнөө үеын эрилтын ёһоор гэр байрануудые бариха хэрэгтэ тусхай анхарал хандуулагданагүй.

Эдэ асуудалнуудые түргэнөөр шиидхэбэл, партиин ЦК-гай ноябриин Пленумэй шиидхэбэриие хэрэг дээрэнь бэелүүлхэ хэрэгтэ горитой алхам хэгдэхэ байна.

В. Убеев,
«Бурятцелинстрой» трестын эрхилэгшэ.

БУРЯАД ҮНЭН
2-дохи нюур
1963 оной февралиин 9.

Хүхин ...рламаар хүгжэн бадарна

...дахь, хүмүүжэһэн нютагай, үнэтэй сэнтэй ...ханша, хаанашье ...һанаан, һүнин ... Хаа-яа хүрэжэ ...

...ярыш даа: энэ шэнэ шулуун мастерской, ... болон сомоной Со... эскэ тэгээрэлэй кабинетүүдые.

...ябатараа тосхонойн... захада гарашабабди. ...гүш, нүхэрни, хэдэн ...мнай Папанын Жэмэ... талын дунда таб... ...лэй, —гээд нүхэрни ... болоно.—Мүнөө юун ...

...айхахаар. Хэзээдэ та... газарта тоогүй олон ...нхой. Тэдэнэй дунда ...эй һургуулиин томо ...йжо харагдана. Хой... ...мнай жэгдэ һайха... ...бигдаһан гэрнүүдтэй ... гудамжанууд зуры... ...гаа үдэшэ орой, ...ар гэрэлтүүлэгдээд ...ада гоё һайхан гээ... ...а багахан городтол ...тиимэшье үни бэшэ, ...жалнүүдтэ эдэ гэр... газарта үбһэ ногоо ... һүринүүдые табижа ...да бүришье жэгтэй

...режа ондоо гудамжа... ...э бусажа ябатараа ... «Агитпункт» гэжэ ...ын галаар гэрэлтүүл... ...жууда хүрэшэбэбди. ... олон хэбэртэй, шууя... ...ба.

— Һунгалтын үдэр ойртожо, агитпунктнуудай хүнүүд олоор суглардаг болошоо,—гэжэ нүхэрни хэлэнэ. —Саг гэшэмнай түргэнөөр лэ ябадаг юм байна даа, мэдээгүй байтарнай он жэл ошожол байна. РСФСР-эй, Буряадай АССР-эй Верховно Соведүүдэй болон нютагай Соведүүдэй һүүлшын һунгалта мэнэ һаял үнгэрһэн шэнги һанагдана. Ажалша арад зоноймнай хэһэн, бүтээһые харахадаал сагай ошоһые ойлгохош,—гэнэ.

Һүүлшын дүрбэн жэлэй турша эндэ бүтээгдэһэн, бэелүүлэгдэһэн юумэн тон ехэ. Ангарай ГЭС-һээ электрын элшэ хүсэн оруулагдаһан байна. Тэрэнэй ашаар бүхы тосхон, айл бүхэн Ильичын лампочкаар гэрэлтүүлэгдэжэ, газар тарялан болон мал ажал дээрэхи хүнда хүшэр хүдэлмэри оньһожоруулагдан электрын хүсөөр хэгдэхэ аргатай болоо.

Энэ үе саг соо хэды шанаан барилга хэгдээ гээшэб. Хэдэн олон шэнэ үйлсэнүүд, тэрэ тоодо экспедициин квартал бии болоо. Бүхы Тунхэнэй ажахынуудай гаргаһан һү болбосоруулхаар оньһожоруулагдаһан һүнэй завод ашаглалта гэтэхөөр ойртожо байнхай. Хэды шанаан малай байра баригдаа, шэнэ фермэ, гүүртэ, отаранууд түхеэрэгдөө гээшэб, тоолохо болоо һаа, нилээхэн саг, ехэ саарһан хэрэгтэй.

Урда һунгалтаһаа хойшоо тус тосхоной гансашье түхэл шарай тад ондоогоор хубилаа бэшэ, тэрэнэй удха шанар ондоо болоо. Мүнөө энэмнай 8000 болохо гектар тарилын талмайтай, 7500 гаран эбэртэ бодо малтай, 10 гаран мянган хонитой, хоёр мянга гаран гахайтай, мянга хоёр зуугаад адуун һүргэтэй совхозой түб тосхон болоод байна. Совхозой бүхы ажахыда 57 трактор, 43 автомашина, гушаад гаран элдэб янзын комбайн болон бусад оньһото машина, техникэ хүдэлнэ.

Совхозой бүхы хүдэлмэришэд, мэргэжэлтэд, алба хаагшад хүдөө ажахыгаа хурдан түргэнөөр хүгжөөхэ талаар Коммунис партиин Центральна Комитедэй табиһан түйлай ехэ зорилгонуудые хараг дээрэнь бэелүүлхын тула эсэшэ сусашагүйгөөр тэмсэжэ байнад. Үнгэрөөшэ жэл тэдэнэр 7853 центнер мяха, 27669 центнер һү, 241 центнер нооһо, 245372 үндэгэ абажа, ехэнхи хубиинь гүрэндөө худалдаа юм.

КПСС-эй ЦК-гай ноябриин Пленумэй түүхэтэ шиидхэбэринүүдээр зоригжоһон совхозой ажалшад энэ жэл хүдөө ажахын продуктнуудые улам елээр абаха, гүрэндэ худалдаха социалис уялгануудые абанхай. Тэрэ уялганууд ёһоор совхоз энэ жэл гүрэндөө 8600 центнер мяха, 28600 центнер һү, 316 центнер нооһо, 270 мянган үндэгэ, 8500 центнер орооһо тараа, 2500 центнер хартаабха, 2000 центнер овощ болон бусад продуктнуудые худалдаха юм.

Совхозойнгоо ажахы хүгжөөхэ хэрэгтэ бүхы хүсэ шадалаа зорюулан шударгы һайнаар хүдэлдэг түрүүшүүл үдэр бүри олошоржо байна. Үнгэрөөшэ жэл совхозой түрүү һаалишад Мария Сагалуева, Евдокия Сыденова, Валентина Батлаева. Нина Таханова, Сырен Парьянова, Ш-Жаба Булгутова, Сырен Санжиева, Доктор Сыпопова, Анна Ангархаева болон бусад үнеэн бүриһөө тус тустаа 1500—1670 литр һү һааа. Кукурузашад П. Ж. Аюшеев, А. Д. Томилов, Б. Ш. Потахинов, Д. Д. Ухеев болон бусад тарилгынгаа талмайн га бүриһөө 350—1060 центнер хүрэтэр кукурузын ногоон набша абаһан байха. Бадма Шагдуров, Донжунай Лопсонов гэгшэд хүтэлбэрилдэг бригаданууд гектар бүриһөө 14—15 центнер шэниисэ хуряажа абаа. Комбайнернууд Дамдин Эрдынеев, Б-Жаб Ангаев, Намсарай Маланов болон бусад хуряалгын үедэ тус тустаа 260—324 гектар таряа хадаһан юм.

Мүнөө болохоёо байһан һунгалтые ажалай бэлэгээр угтахын түлөө үргэн социалис мүрысөөн совхозой хүдэлмэришэдэй дунда дэлгэржэ байнхай. Энэ жэл үндэр баян ургаса абахын түлөө кукурузашадай 7, луговодуудай 10 звено хүдэлнэ. Үрһэ хүрэнгэдэ 16 мянган центнер орооһо таряан адхагдаад, тарилын шанарта хүргэгдэжэ байна. Совхозой малшад гараа, туганнуудые олоор абажа, гараа хорогтойгүйгөөр түлжүүлнэ. Нилээд олон һаалишад, мал адуулагшад адуу мала һайнаар харуулһалжа, адаацлуулхэ һү һаалгаха нёдондонойхиһоо горитойхоноор нэмээнхэй.

Совхозой хүдэлмэрилэгшэд, мэргэжэлтэд болон алба хаагшад «1963 ондо орооһо таряа болон мал ажалай продуктнуудые бүри ехээр абахын түлөө бүгэдэ арадай социалис мүрысөөн дэлгэрүүлэе» гэһэн Краснодарай хизаарай Усть-Лабинска үйлэдбэриин управлениин ажалшадай үүсхэлые тон ехэ дэбжэлтэйгээр угтажа абанхай. Мүнөө совхозой фермэ, бригада, отара, отделениинүүдээр хамтын суглаанууд болојо, энэ жэл хэхэ, бэелүүлхэ ажал хүдэлмэриингөө тухай хэлсэжэ байнад.

Ц. СУБАНОВ,
манай тусхай корр.

Түнхэнэй Саянанай совхозой Охор-Шэбэрэй фермэ дээрэ туталай шэнэ һаруул байра баригданхай. Энэ байра тусхай пеэшэн соо халаагдаһан агаараар дулаасуулагдадаг юм. Тиимэһээ тэндэ ходо сэбэр, хуурай байдаг. Зураг дээрэ: арбаад гаран жэл туталшанаар хүдэлдэг Дулгар Цыбеновна Борьбоева туталнуудтаа һү уулгажа байна.
А. МАНТАЕВАЙ фото.

...албаран ургаһан Онохой тосхон

...эндэ, Хуушан Оно... ...зүүн тээ, нэлэн... ...дон шууяжа байдаг ... эндэмнай томохон ... байна. Эртэ үг... ...д, үдэшэ орой бо... ...хэ, хюрөөгэй хан... ...то хүдэр машина, ...нээн огто замха... ...ын хүдэлмэри ту... ...лжэлһөөр.

...ргажа байһан энэ Онохой гэжэ нэрлэг... ...й нилээд томохон һуурин: эндэ эдеэ ...анай магазинууд, ...ргуули ба үдэшын ...и, соёлой байшан, ... болон ясли гэхэ ...ургаанууд яһала ...дэ шэнэ больница ... айлнуудта теле... ...огдонхой. Тосхон ...нтеллигенци олон, ...айнь тоо 100 га...

Эндэ гол түлэб Загарайн промышленна зонын Онохойн модоной комбинадай ажалшад болон алба хаагшад ажаһуудаг.

—Юрэдөө, угаа түргэн ургажа байһан тосхон даа, — гэжэ Онохойн барилгын управлениин начальник Николай Владимирович Рудаков омогорхон хөөрэнэ. — Манай тосхон гоё һайханаар, түсэбэй ёһоор бодхоогдоно. Ерэхэ энэ хабарһаа түрэл тосхоноо шэмэглэхэ хүсэлэнтэйбди. Водопровод оруулагдаха ажал ябуулагдажа эхилээ, айл бүхэн газаагуураа багахан сэсэрлигүүдые хүреэлхэ юм. Нилээдгүй хүдэлмэри ябуулагдабашье, хэхэ юумэн үшөөл ехэ.

Нээрээшье тус тосхондо барилгын хүдэлмэри ехэ эмхи гуримтайгаар ябуулагдажа байнхай. Һүүлэй үедэ эндэ хоёр дабхар шэнэ түхэлэй гэрнүүд баригдажа байна. Эдэ гэрнүүдые Онохойн барилгын управлениин барилгашад бодхооно.

Гэрэй барилгые Михаил Васильевич Волковой хүтэлбэрилдэг коммунис ажалай комплексно бригада эрхилнэ.

— Үбэлэй сагта барилга хэхэ гээшэ бэрхэтэйшэг ажал, — гэжэ бригадир нүхэр Волков хөөрэжэ байгаад, хиопиисэнүүдтэ шабар түрхин, түргэ түргөөр дабхасуулна. — Теэд яахаб, манай бригадынхид үбэлэй хүйтэниие, зунай халууниие илгангүй, гэр байрые яажа олоор барихаб гэжэ ходо оролдодог бшуу.

Тус бригадада 13 хүн ажалладаг юм. Тэдэнэр ажалаа комплексно аргаар эмхидхэнэ. Бригададань хэрэгтэй мэргэжэлтэд: шулуушан, пеэшэншэн болон модошо дархан бии. Урдань эдэ мэргэжэлтэдэй үгы дээрэһээ ажалаа һаатуулха баатай болодог байгаа. Зүгөөр саг соонь худхамал шабарай асарагдаагүй һаа, шулуушад миин байха баатай болодог һэн. Мүнөө бригадын гэшүүд бүхэн олон мэргэжэл шудалжа, илангаяа барилгын хүдэлмэри һаатуулангүй ябуулдаг болонхой.

Гэхэтэй хамта бригадын гэшүүдэй хоорондо нүхэр ёһоной үнэн зүрхэнэй харилсаа холбоон байгуулагданхай. Имагтал «бултадаа нэгэнэйнгээ түлөө, нэгэниинь бултанайнгаа түлөө» гэһэн ёһо заншал баримталагдана. Жэшээнь, модошо дархан Серапион Прокопьевич Решетников Николай Хохловые өөртөө даажа абаад, шадабари мэргэжэлдээ һургана. Энэ багахан коллективэй дүрбэн жэлэй хүдэлмэриин үрэ дүнгые харуулхада иимэ байна: тэдэнэр 400 хүнэй һууритай соёлой байшан, хоёр дабхар шэнэ больница, тус бүридөө 8 квартиратай 11 гэр барижа, ашаглалгада оруулһан. Ажалайнь амжалта яһала яһала баясамаар лэ!

Шэнэ Онохой тосхоной үйлсэнүүдээр гэшхэлхэдэ агаарай арюухан сэбэр гээшэнь! Оршон тойрон үдхэн ой, хүбэн сагаан саһан. Ёһотойл амаралтын газар шэнгил даа.

Эдэ үдэрнүүдтэ шэнэ Онохой тосхонойхид болохоёо байгаа РСФСР-эй, Буряадай АССР-эй Верховно Соведүүдэй болон нютагай Соведүүдэй һунгалтада бэлэдхэжэ, хүхюу зугаатай ажаһуунад. Хүн бүхэн тосхонойнгоо соёлой байшангай дэргэдэхи һунгуулиин участок ошожо, хатар наада эмхидхэжэ, хүхюу зугаа дэлгэнэ.

Агитаторнууд болон лекторнууд эндэ һонирхолтой хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэнэ. Агитпункт гоё гэгшын плакат, уряа лозунгнуудаар шэмэглэгдэнхэй. Тэндэ манай Эхэ ороной, илангаяа республикынгаа комбинадай туйлалтануудые харуулһан диаграмманууд бии, газетэ, журнал, болон бусадшье литература стол дээгүүр ябталан дэлгээтэй. Элдэб наадан — биллиард, шатар, домино, хүгжэмэй инструментнүүд мүн лэ олон.

В. Жигжитов.

...зарасанар ...осоно

...Улаан-Үдын со... ...йна һургуулиин ... хүн зон олоороо ...алтагааниинь юуб ...дэхи һунгуулиин ...радай зарасанар ... ажал хүдэлмэри ...агшадайнгаа ур... ...гөө бшуу.

...родой Соведэй ...адай АССР-эй ...истр Ч. В. Ен... ...дын райсоведэй ... Розенраух гэг...

...ов түб хотынгоо ...лбаран ургажа ... дэлгэрэнгыгээр

...-Үдын районно ...тэгээрэлэй де... ...ин түрүүлэг... ...да һургуулиин ... Розенраух Со... ... һургуулинууд ... хүмүүжүүлгын ...удай ажал хү... ...а тоосоо.

...расанар һунгаг... ...он асуудалнууд... ...а.

В. Петонов.

ПОЧТЫН ГУРИМ ХУБИЛГАГДАА

СССР-эй хэлхеэ холбооной министерство почтын мүнөөнэй гуримые хаража үзөөд, зарим тэды хубилалта ба нэмэлтэ хэбэ. Юундэ иимэ хубилалта болооб?

Министерствын главна почтово управлениин начальнигай орлогшо Л. Я. Добычина ТАСС-ай корреспондентдэ иигэжэ хөөрэһэн байна:

— Мүнөө орон доторнай хэлхеэ холбооной 67 мянган предприятинууд хүдалжа байдаг. Тэдэ хадаа бэшэгүүдые эльгээхэ, асарха, переводуудые, бандерольнуудые, посылкануудые абаха, эльгээхэ талаар хүн зондо олон янзын туһа хүргэжэ байдаг. Почтын гуримда мүнөө оруулагдаһан нэмэлтэнүүд хүн зондо бүри таарамжатай болохо юм.

Жэшээнь, почтоор ерэһэн 30 түхэриг хүрэтэр мүнгые абахын тулада өөрыень гэршэлһэн ямаршье документ харуулаад, абахадань болохо. Почтоор ерэһэн переводуудые доверенностеэр абаха хүндэ гансал хэлхеэ холбооной таһагуудта түлэхэ бэшэ, мүн гэртэнь абаашажа үгэхөөр хараалагданхай.

Почтоор ерэһэн 30 түхэриг хүрэтэр сэнтэй юумэнүүдые болон мүнгэ абаха хүнэйнь түрэлхидтэ доверенностьгүйгөөр үгэдэг болохо юм. Посылкануудта хабсаргагдан ябаха бланк бии болгогдоходоо тэдэниие абаха хүнүүдтэ һураггүй бэлэн, хүнгэн болохо. Посылкануудые гансал фанераар хэһэн хайрсагууд соо хэжэ эльгээхэһээ гадна, картон хайрсаг болон ондоо юумэнүүд соо орёожо боожо эльгээжэ болохоор хараалагданхай.

Уласхоорондын посылкануудые эльгээхын тулада почтамтда заатагүй ерэхэ бэшэ, харин хэлхеэ холбооной таһагуудта тэдэниие абадаг болохо байна.

Бандероль эльгээхэнь ехэ хашартай нобшо гэжэ хүнүүд зүб шүүмжэлдэг байгаа. Тэрэ гурим баһал хубилгагдаба. Жэшээнь, бүридхэлгүйгөөр тушаагдаха үнэтэ бандерольнууд нээжэ харуулалтагүйгөөр тушаахада болохо болоо. Почтоор эльгээһэн юумэнүүдые хэлхеэ холбоондо нэгэ һара хүрэтэр хадагалжа байдаг байгаа һаа, мүнөө тэрэ болзорынь хоёр һара болотор һунаагдаа.

Почтын гуримда хубилалта ба нэмэлтэнүүд оруулагдахадаа хүн зоной һанамжа дурадхалнууд хараада абтаһан байна. Тэрэ дурадхалнуудые Москвагай, Киевэй, Ригын, Свердловскын почтын хүдэлмэришэд зүбшэн хэлсэһэн байна. Почтын хүдэлмэриин гуримда оруулагдаһан нэмэлтэнүүд хадаа почто илгаха хүдэлмэриие хүнгэдхэхэ, ошохо ошохо газартань хүргэхые түргэдхэхэ юм.

Почтын хүдэлмэриин хубилгагдаһан гурим 1963 оной июлиин нэгэнһээ хүсэндөө ороходо юм.

(ТАСС).

ҺҮНИИН ГАЛНУУД

Хаа хаанагүй Соведүүдэй һунгалтада бэлэдхэл үргэн далайсатайгаар дэлгэржэ байна. Гусиноозерск хотын һунгуулиин участогуудта дүрбэн агитпунктнууд хүдэлнэ. 130 агитаторнууд ажалшадай гэр байраар ябажа орон доторхи болон улас хоорондын байдал, һунгуулиин дүрим тухай һонирхолтой хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэнэ. Һунгагшад сүлөөтэй саггаа агитпунктнуудта ерэжэ, шэнэ газетэ, журналнуудые, советскэ һунгуулиин системэ тухай брошюранууд болон номуудые уншадаг болонхой.

Амаралтын үдэр. Агитпунктын сэбэр бүд нэмэргэтэй столнууд дээгүүр шэнэ газетэ, журналнууд ябталаатай, һунгагшад — хүгшэн, залуугүй олон. Тэдэнэй дунда хүндэтэ шахтер-пенсионер Назимитдин Ансалитарович Каттыбаев «Советскэ Союз» гэжэ журналые ехэл ханамжатайгаар уншана. Залуу хүдэлмэришэд Николай Козулин, Василий Тимошенко, Харитон Кусараев гэгшэд һунгагшадта зорюулагдаһан выставкын захада шэнэ ном, газетэ, журналнуудые үзэнэ.

Үдэшын 8 сагта Гусиноозерск хотын һунгуулиин центральна участогай агитпунктда 24 агитатор суглараад. Тэдэнэй тоодо багшанар, медицинскэ болон инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд, үйлэдбэриин түрүүшүүл бии. Агитпунктые даагша коммунист Александр Филиппович Редькин агитаторнуудай семинар—зүблөөн дээрэ элидхэл хээ.

Сэлэнгын промышленно-үйлэдбэриин зонын түб—Гусиноозерск хотодо һүүлшын дүрбэн жэл соо бүтээгдэһэн юумэн олон. 1959 онһоо хойшо гэр байра болон промышленна объектнүүдые барилгын хэмжээн дүрбэ дахин ургаа. Энэ хугасаа дотор оёдолой фабрика, 960 үхибүүдэй багтаамжатай гурбан дабхар һургуули, 24 квартиратай байрын гэр баригдаһан ба бусад олон гэрнүүд үдэр бүри шахуу үндыжэ, шэнэ үйлсэнүүд байгуулагдажа байна. Гансахан үнгэрэгшэ жэлдэ 2600 дүрбэлжэн метр талмайтай гэр байранууд бүтээгдээ, 200 гаран бүлэ шэнэ гэрнүүдтэ түбхинөө. Тэрэшэлэн 3000 дүрбэлжэн метр талмайтай гэр байранууд һэльбэн заһабарилагдаа. Энэ һайшаалтай хэрэгтэ 40 гаран мянган түхэриг мүнгэ зөөри гаргашалагдаа.

Городой ажалшадай культурна эрилтые дүүрэнээр хангахын тула үнгэрэгшэ жэлдэ, гастроном, мяханай, һүнэй магазинууд, прачечна, пионернүүдэй лагерь, уһа бүлэхэ станци баригдаа. Мүнөө үргэн экрантай кинотеатр баригдажа байна.

Тиихэдэ промышленна барилга үргэн далайсатайгаар ябуулагдажа, орёо оньһото техникээр хангагдаһан шахтанууд, үйлэдбэриин бусад предприятинуудай тоо улам олошорһоор. Имагтал Совет засагай, Коммунис партиин сэсэн мэргэн хүтэлбэриин ашаар, Эхэ оронойнгоо аха дүү арадуудай халуун туһаламжаар Буряад ороной нүүрһэнэй промышленность богонихон болзор соо байгуулагдаад, хурдан түргэнөөр урган хүгжэнэ.

Эдэ бүгэдэ амжалта, илалта тухай агитаторнууд һунгагшадтаа хөөрэжэ үгэнэ.

Агитаторнууд һунгагшадай дунда ябуулха шухала хэрэгтэй литератураар гүйсэд хангагдаһан байна.

Р. БАЛДАНОВ,
манай корр.

Агитаторай блокнодой ээлжээтэ номер

КПСС-эй Буряадай обкомой пропаганда, агитациин таһагай «Агитаторай блокнодой» хоёрдохи номер буряад хэлэн дээрэ барлагдан хэблэлһээ гараба.

Номерто иимэ шухала материалнууд оруулагдаа гэхэдэ, **«Хөөрэлдөө хэхэ материалнууд»** гэһэн бүлэгтэ: «Соведүүд — ёһото арадай засаг», һунгалта угтуулан хэхэ хөөрэлдөөн, лекцинүүд болон элидхэлнүүдэй жэшээтэ тематика, «Буряад ороноймнай түсэбтэ долоон жэлэй табадахи жэлдэ» гэһэн тоо, баримтанууд толилогдоо.

«Амгалан ажалымнай аршалан хамгаална» гэһэн **В. Слюсарай** статья блокнодой энэ номерто оруулагдаһан байна. Энэ статья Совет Армиин 45 жэлэй ойдо зорюулагдан дурасхаалта үдэрнүүд тухай эли тодо баримтануудые харууланхай.

Ниитэ-политическэ хүдэлмэриин дүй дүршэлһөө: «Агитпунктда сугларна» гэһэн нүхэр **Бурдуковскиин**, «Коммунистнууд—үйлэдбэриин түрүүшүүл» гэһэн нүхэр **Бодоновой** статьянууд блокнодой энэ номерто толилогдоһон байна.

Түрэл орон доторнай

Н. Г. ЗАГЛАДЫН БЭШЭГ

РЫБИНСК. Городой промышленна предприятинуудай үйлэдбэриин түрүүшүүлэй суглаан дээрэ Украинын суута ажалша эхэнэр Н. Г. Загладын Рыбинскын хүдэлмэришэдтэ эльгээһэн бэшэг уншагдаа һэн. Тэрэ бэшэг соонь иигэжэ хэлэгдэнэ:

«...Ажалай жаргалһаа ондоо жаргал гэжэ байдаг юм аал? Өөрымни хэһэн ажал хүнүүдтэ хэрэгтэй гэжэ мэдэжэ ябахада зүрхэ сэдьхэл баярладаг, тиимэһээ юушье хэжэ байхадаа гансал һэшхэлээрээ ажаллаха, ажалшын үндэр нэрэ түрые дээгүүр сэгнэжэ ябаха ёһотой. Бидэнэр бултадаа лэ коммунизмын агууехэ хэрэгтэ өөһэдынгөө хубитые оруулжа байдагбди. Ажалдаа ехэ амжалта туйлахыетнай хүсэнэб, нүхэд».

Индустриальна Рыбинскын ажалшад шэнэ жэлдэ хододоо амжалтатай ябана. Тэдэнэр январь соо үйлэдбэриингөө гол даабаринуудые үлүүлэн дүүргээ. Городой предприятинуудта коммунис ажалай хүдэлөөндэ 40 мянган ажалшад хабаадалсана. 200 гаран хүдэлмэришэд долоон жэлэйнгээ даабарие дүүргэнхэй.

Долоон жэлэй табадахи жэлэй даабарие болзорһоонь урид дүүргэхэ гэжэ энэ суглаанда хабаадагшад шиидэбэ.

ХҮДӨӨ ТОСХОНОЙХИДОЙ ЗАХИЛ БОЛЗОРҺОО УРИД ДҮҮРГЭГДЭНЭ

ТУЛА. Тулын комбайн бүтээгшэд долоон жэлэй табадахи жэлые ехэ һайнаар эхилбэ. Тэдэнэр январь соо 3800 «ЖВН-6» гэжэ үргэн мүр гаргадаг жаткануудые бүтээн гаргабад. Тэрэнэй 400-нь Февралиин түсэбтэ оролсоно. Таряа хуряадаг машинануудые ашааалһан вагонууд үдэр бүри заводой газааһаа гаража ошоно.

Тус предприятиин коллектив Краснодарай усть-лабинцуудай үүсхэлые халуунаар дэмжэнэд.

Газар ажалай болон мал ажалай продуктнуудые ехээр абахын ба худалдахын түлөө хүдөөгэй ажалшадай мүрысөөндэ бидэнэр, машина бүтээгшэд өөрынгөө хубитые оруулхые оролдонобди гэжэ заводой хабсаралгын цехэй начальник Л. Данилин ТАСС-ай корреспондентдэ хэлэбэ. Заводой коллектив энэ жэлдэ, үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орходоо, 29,6 процентээр ехэ хүдөө ажахын техникэ гаргаха гэжэ хараа табинхай. Зургаа ба арба метр үргэнтэй мүр гаргадаг жаткануудые олоор гаргадаг болонхойбди. Эдэ машинануудые хэрэглэхэдэ, таряа хадалгын болзор хороогдожо, орооһон ехээр гээгдэхэеэ болихо. Заводой хабсаралгын болон бусад цехүүдэй хүдэлмэришэд болон мэргэжэлтэд хүдөөгэйхидэй захилые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө эршэмтэйгээр тэмсэжэ байна.

«МҮНХЫН УҺАТАИ» ЦИСТЕРНЭНҮҮД

ИРКУТСК. Областиин районуудай нефтебазануудые колхозууд болон совхозуудтай холбоһон талын ба ой тайгын харгынуудаар дүүрэн ашаатай ехэнүүд автоцистернэнүүд эдэ үдэрнүүдтэ иишэ тиишээ шуумайлдана. Тэдэнэр горючи шэрэжэ ябана бэшэ. Нефтехимическэ предприятинуудай нэгэндэ гаргагдажа байдаг үнэтэ азотно үтэгжүүлгэ болохо аммиачна уһа область соогуураа зөөжэ эхилэнхэй.

«Ехэ химиин» продукцяар областиин таряашад түрүүшынгээ жэлдэ полинуудаа үтэгжүүлжэ байгаа бэшэ юм. Областиин хүдөө ажахын станциин, хүдөө ажахын институдай ба таряан ажалай түрүүшүүлэй хэһэн олон тоото туршалганууд хадаа нэгэ гектар таряаланда 300—350 килограмм аммиачна уһа оруулхада хабарай шэниисын ургаса гектар бүриһөө 4—6 центнер, хартаабхын —25—30 центнер, кукурузын ногоон эшэ набша—60—80 центнер ехээр абтадаг гэжэ элирүүлэгдээ юм.

Энэ гайхамшагта үтэгжүүлгые сибиириинхид «Мүнхын уһан гэжэ дэмы нэрлээгүй юм.

Энэ жэлдэ областиин колхозууд болон совхозууд 200 мянган гектарһаа бага бэшэ талмайда аммиачна уһа оруулха гэжэ шиидэнхэй.

Усть-Лабинска үйлэдбэриин управлениин хүдөө ажахын ажалшадай уряалаар орооһо таряа ба мал ажалай продуктнуудые ехээр абахын түлөө мүрысөөндэ оролсожо, полинуудайнгаа үрэжэлые дээшэлүүлхын тула бүхы зүйлэй үтэгжүүлгэнүүдые хэрэглэхэ гэжэ эрхүүгэй таряашад шиидээд байна.

МАШИНАНУУДАЙ «НАҺАН» УТА БОЛОХОНЬ

МОСКВА. Тракторнуудай, хүдөө ажахын машинануудай болон автомобильнуудай детальнууд мүнөөнэйхидэ орходоо үлэмжэ удаанаар ашаглагдажа болохо байна. Мэнэ һаяшаг Москвада боложо дүүрэһэн научна шэнжэлэлгын институдуудай, «Сельхозтехникын» ба хүдөө ажахын машина бүтээдэг заводуудай мэргэжэлтэдэй ехэ суглаан иимэ тобшолол гаргаһан байна. Машинануудай хүдэлмэрилхэ болзорые ута болголгодо шэнэ материалнуудые—капрон, полиэтилен болон бусад полимернүүдые хэрэглэхэ тон ехэ удха шанартай гэжэ тэмдэглэһэн байна.

Зарим детальнуудай үрэлдэдэг нюрюунуудые капроной нимгэхэн хальһаар бүрхөөгөө һаа, тэдэ 2—3 дахин удаан ябаха байна гэжэ гүрэнэй бүхэсоюзна научна-шэнжэлэлгын машинно-тракторна паркын заһабарилгын болон ашаглалгын технологическа институдай лабораториин (ГОСНИТИ) хүтэлбэрилэгшэ В. Березников зүблөөндэ хабаадагшадта мэдээсэһэн байна.

Тусхай сабуу болон эпоксидна дабирхайнуудые хэрэглэхэдэ томо детальнуудай ган габануудые бүтүүлжэрхидэг байна. Нэгэ бага гэмтэһээр хаядаһанда гарадаг үнэтэй детальнуудые иигэжэ заһабарилхада болохо. Дабирхайнуудай болон сабуунуудай ашаар тэдэниие заһабарилхадань оройдоо хэдэхэн мүнгэтэ болодог.

— Заһабарилгын предприятинуудай тусхай сабуунуудаар болон эпоксидна дабирхайнуудаар, мүн тэдэниие хэрэглэхэ түхеэрэлгэнүүдээр мүнөө дээрэ муугаар хангагдадаг байһаниинь халагламаар,—гэжэ нүхэр Березников тэмдэглэнэ.

Детальнуудые һэргээн заһабарилха түрүү технологическа аргануудые зохёолгын ба тэдэниие үйлэдбэридэ нэбтэрүүлгын научна хүдэлмэриин саашанхи түсэб зохёогдобо.

Москвагай барилгашад үнгэрэгшэ жэлэйнгээ түсэбые амжалтатайгаар дүүргээд, долоон жэлэй табадахи жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө мүрысөөндэ оробо. Мосстрой № 3 трестын барилгашадай коллектив энэ жэлдэ 182,5 мянган дүрбэлжэн метр байра ашаглалгада оруулха юм. Тэрэнһээ гадна, энэ трест 2.600 һууритай 10 хүүгэдэй саадуудые болон яслинуудые, эдеэ хоолой болон ниитын хооллолгын предприятинуудай 13 гэр, мүн бусад барилгануудые барижа дүүргэхэ юм. Зураг дээрэ: Мосстрой № 3 трестын барилгын управлениинүүдэй нэгэнэйнь барилгын талмай дээрэ. Ниислэлэй Баруун-Урдахи 32—33 кварталнуудта энэ барилга хэгдэжэ байна.
ТАСС-ай фотохронико.

РЕСПУБЛИКЫМНАЙ АГААРАЙ ЗАМААР

Байгша оной февралиин 9-дэ СССР-эй Гражданска Агаарай флодой 40 жэлэй ой гүйсэбэ. Манай орон дотор гражданска авиациин үргэнөөр хүгжэлгэ В. И. Ленинэй нэрэтэй нягта холбоотой. 1921 оной январиин 17-до агаарай зам тухай В. И. Ленинэй гар табилгатайгаар РСФСР-эй Совнаркомой декрет толилогдоһон байха юм. Энэ хадаа гражданска авиациие хүгжөөхэ тухай Совет правительствын түрүүшын хуулита акт мүн болоно.

1923 оной февраль һарада Советскэ Союз дотор агаарай зам анха түрүүшынхеэ Москва—Нижне-Новгород хоёрой хоорондо нээгдэһэн байна. Энэ замаар жэл соо 300 аяншад, 2 тонно почто, ашаа зөөгдэһэн байгаа. 1923 оной февралиин 9-дэ СССР-эй правительствын дэргэдэ гражданска авиациин талаар совет байгуулагдаһан юм. Тэрэ хадаа агаарай флот хүгжөөхэ түсэб бэелүүлгэдэ орохо зам нээгээ.

1924 онһоо 1930 он хүрэтэр А. Н. Туполевай конструкциин АНТ-3, АНТ-4 гэһэн Эхэ ороноймнай түрүүшын самолёт байгуулагдаһан юм. Эсэгэ ороноо хамгаалгын агуу ехэ дайнай жэлнүүдтэ транспортна авиаци айхабтар ехэ үүргэ дүүргэһэн байна. Илангаяа фронтдо, партизанска отрядта, сэрэгэй предприятинуудта шухала ашаа зөөхэ талаар тон ехэ хүдэлмэри дүүргээ.

Дайнай һүүлэй жэлнүүдтэ СССР-эй агаарай транспорт тон түргэнөөр хүгжэһэн, ургаһан байна. Тиихэдэ 1956 ондо советскэ гражданска авиацида ехэхэн хубилалта болоо. Юуб гэхэдэ, Москва Эрхүү хоёрой хоорондо «ТУ-104», самолёт ниидэжэ эхилһэн байха юм.

Мүнөө үедэ совет авиа харгын утань 400 мянга гаран километр болонхой. Совет самолёдууд уласхоорондын агаарай 28 харгыгаар таһалгаряагүй ябадаг болоо. Манай самолёдуудай һайн шанартай, гоё, зохид байһаниинь бүхы дэлхэй дээрэ элитэ болоһон байха юм. Мүнөө үеын авиационно хүсэтэ техникын хүгжэхэтэй хамта нютагай агаарай замаар поршневой двигательтэй самолёдууд, вертолёдууд, хүнгэн мотортой авиаци үргэнөөр хэрэглэгдэдэг болобо.

Манай республика дотор холын болон хүрэхэдэ бэрхэтэй газарнуудта аяншадые, мүн арадай ажахын шухала ашаануудые зөөхэ ябадал ехээр ургаа. Энэ үүргые Улаан-Үдын аэропорт дүүргэнэ. Эндэмнай гражданска авиаци 1930-аад ондо бии болгогдоһон юм. Түрүүшын үедэ П-2, ПО-2 маркын миил хэдэн самолёт ябадаг байгаа. Тиихэдээ тон шухала ашаа болон аяншадыс гансахан республикын урда аймагуудта зөөдэг һэн.

1940-өөд онуудта аэропортын самолёдой моторно паркнь һураггүй нэмээгдээ. Санитарна болон ой модо эрьедэг самолёт улам олон болоо. Үнгэрһэн арбан жэлэй эсэс хүрэтэр жэл бүхэндэ 14—15 мянган часай ниидэлгэ бүхыдөө хэгдэһэн байна. Түрүү техникээр зэбсэглэгдэһэн аэропорт нютагайнгаа агаарай замаар аяншадые, ашаа, почто зөөлгэ, ой модо эрьелгэ, санитарна самолёдуудые ябуулга,

авиахимическэ, геологическа ниидэлгэнүүдые хэлгэ ехээр үргэдөө. Жэшээлхэдэ, һүүлшын арбан жэл соо ниитэ ниидэлгэ тонно километрээр 14 дахин, ашаа зөөлгэ 13 дахин, аяншадые зөөлгэ 48 дахин ехэ болгогдоо. Ой модоной геологическа, авиахимическэ болон бусад шухала ниидэлгэ нилээд үргэдхэгдэһэн байха юм. Жэшээлхэдэ, гансахан 1962 ондо республикын колхоз, совхозуудта 15 мянга гаран гектар газарай буртаг үбһэн болон хорото хорхой шумуул агаарһаа хоро хаюулан үгы хэгдэһэн байна. Ой модо эрьехэ, санитарна зорилготойгоор 10-аад мянга гаран часай ниидэлгэ хэгдэһэн байха юм. Авиатранспортаар тонно километрэй ниидэлгэ 1961 онойхитой сасуулхада, 21 процентээр ургаа. Аэропортын техническэ баазын хүгжэхэтэй хамта ниидэлгын хүдэлмэри түгэс шудалагдажа, лётчигуудай, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй профессиональна шадабари мэргэжэл улам дээшэлээ. Аэропортын түрүүшүүл республикын арадай ажахын ашаануудые, мүн аяншадые болон бусад тээбэринүүдые зөөхэ талаар өөһэдынгөө хубитые горитойгоор оруулаа.

Ниидэлгын албанай диспетчернүүд Ломбо Сергеевич Петинов, Афанасий Максимович Коромыслов, авиатехнигүүд Николай Кузьмич Полянский, Михаил Сидорович Зубков болон бусад албанай хүдэлмэрилэгшэд Николай Федорович Симаков, Степан Никитович Соковиков болон бусад 20 гаран жэл соо аэропортдо алба хэнэ.

Олохон түрүү авиаторнууд Аэрофлодой 40 жэлэй ойе үйлэдбэриин үндэр бүтээсээр угтана. АН-2 самолёдой командирнууд Логин Александрович Убеев, Демид Демидович Аносов гэгшэд коллектив соогоо ехэхэн хүндэтэй авиаторнууд юм. Гражданска Агаарай Флодто хүдэлмэрилжэ эхилһэн үе соогоо тэдэнэр тус бүридөө 12-13 мянган час ниидэһэн байна. Тиигэжэ баян дүй дүршэлтэй авиаторнууд болонхой.

Звеногой командир Дмитрий Иванович Таболиной нэрэ республика соогоо олондо мэдээжэ болоһон байха. Тэрэ хүнгэн мотортой самолёдоор 11 мянга гаран час ниидээ. Тиихэ зуураа санитарна даабари оло дахин дүүргэһэн байха юм.

АН-2 самолёдой командирнууд Александр Григорьевич Заикин, Георгий Алексеевич Мичурин, Владимир Иванович Сазонов, Павел Николаевич Маркин, Анатолий Павлович Малютин гэгшэд өөһэдынгөө уялга шударгыгаар дүүргэнэд. Авиатехнигүүд, авиамеханигууд Федор Петрович Суворов, Михаил Сергеевич Фомов, Анатолий Иванович Изанов болон бусад даалһан хэрэгтээ харюусалгатайгаар хандана. Тэрэшэлэн газар дээрэ хүдэлдэг албанай хүдэлмэрилэгшэд—хэлхеэ холбооной инженер Петр Яковлевич Суворкин, радиооператорнууд Нина Михайловна Загузина, Полина Игнатьевна Панафидина, ниидэлгын албанай диспетчернүүд Виктор Иванович Поликарпов, Михаил Михайлович Бажанов болон бусад өөһэд өөһэдынгөө участогуудта һайнаар хүдэлмэрилнэд.

Аэропортын түрүүшүүл, бүхы хүдэлмэрилэгшэд 40 жэлэйнгээ ойн һайндэрэй урда тээхи социалис мүрысөөндэ абаһан уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхын түлөө жэшээтэ һайнаар хүдэлмэрилөө, авиационно техникээ һайнаар шудалаа, өөһэдынгөө мэргэжэл шадабарие саг үргэлжэ дээшэлүүлээ.

КПСС-эй ноябриин Пленумэй шиидхэбэринүүдээр зоригжоһон аэропортын коллектив коммунис ажалай түлөө, агаарай транспортын урда табигдаһан зорилго дүүргэхын түлөө мүрысөө бүри үргэнөөр дэлгэрүүлэн, Советскэ Гражданска Агаарай Флодойнгоо алдарта заншалые өөһэдынгөө үнэн сэхэ ажалаар арьбадхаха байна.

Е. СТУЛЕВ,
командирые политическэ талаар орлогшо,

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. «ЯК-12» самолёдой залуу лётчик Евгений Меньшиков аянда гарахынгаа урда тээ. 2. Радиооператор Артимида Кузьмина ажалдаа. 3. КДП-гэй диспетчер Николай Ястребов аэропортын пунктһаа команда үгэжэ байна. 4. Аэропортын бүлэг лётчигууд ээлжээтэ ниидэлгынгээ һүүлээр.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

Тоо, баримта

☆ **Улаан-Үдын гражданска аэропортынхид 1962 оной эсэстэ аяншадые зөөдэг ЛИ-2 самолёдуудые нэмэжэ абаа. Мүнөө тиимэ самолёт Улаан-Үдэ—Эрхүү—Братск гэһэн маршрудаар аяншадые зөөнэ. Энэ жэлдэ тиимэ самолёдууд республикын хойто аймагуудай аэродромуудта ябадаг болохо байна.**

☆ **Байгша оной январиин 1-һээ ороной агаарай бүхы замуудта ябаха түлөөһэн дунда зэргээр 8—10 процентээр хямдаруулагдаба. Республикымнай хойто аймагуудта ниидэлгын үнэ 50 гаран процентээр буулгагдаһан байха юм. Жэшээлхэдэ, Нижне-Ангарск хүрэтэр 26 түхэриг түлэгдэдэг байһан һаа, мүнөө 12 түхэриг, Багдарин хүрэтэр 28 түхэриг байһанаа, 13 түхэриг түлэгдэдэг болобо.**

Гадна дээдэ болон дунда һургуулинуудта һуража байһан студентнэрые зөөлгын түлөөһэн 50 процентээр хямдаруулагдаба.

☆ **Зунай үедэ курортдо ошогшодые, мүн амарагшадые хүрэхэ газартань сэхэ абаашаха зам Эрхүү хотодо эмхидхэгдэбэ. Тиигэжэ Крым, Кавказай курортнуудта, мүн Дунда Азиин республиканuудта ошогшод Эрхүү дээрэһээ ошохо газартаа сэхэ хүрэхэ аргатай болонхой.**

☆ **Энэ жэлдэ самолёдуудай ниидэлгэ урда жэлнүүдэйхиһээ һураггүй олон болгогдоо. Хэрбээ үнгэрһэн жэлнүүдтэ Улаан-Үдэһээ Эрхүү хүрэтэр самолёт үдэртөө 4 дахин ниидэдэг байһан аад, мүнөө 5—6 дахин ниидэдэг болоо. Тэрэшэлэн республика соогуураашье оло дахин ябадаг болобо. Жэшээнь, Закаменск хүрэтэр самолёт үдэртөө нэгэ дахин ябадаг байһан аад, мүнөө 2—3—4 дахин ниидэхэ аргатай болгогдоо. Мүн республикын хойто аймагуудта, тэрэшэлэн Бэшүүр, Нудара-Сомон хүрэтэр самолёдууд оло дахин ябадаг болохонь.**

☆ **Хойто-Байгалай, Баунтын аймаг соогуур самолёт хаа хаанагүй ябадаг болоно байна. Нижне-Ангарскһаа ниидэһэн самолёт Чая, Кумура, Уоян, Выран болон бусад һууринуудта аяншадые, мүн почто гэхэ мэтые абаашана.**

☆ **Улаан-Үдын гражданска аэрофлодой шатаршадай команда һаяхан Шэтэ хото ошожо тэндэхи аэропортын командатай шатар наадалгын мүрысөө үнгэргэбэ. Тиихэдээ улаан-үдынхид шэтынхидые 10,5:3,5 тоотойгоор шүүһэн байна.**

12 МЯНГАНҺАА ДЭЭШЭ ЧАС СОО...

...Аэродром хурэтэр үшөө зуу, зуун табяад километр үлэһэн байгаа. Заахан самолёдой үүлэн соогуур ниидэжэ ябатар нойтон саһан орожо эхилбэ. Прийскһээ ниидэжэ ябаһан «ПО-2» самолёдой гадар талань нойтон саһанда хушагдажа, мүльһэтэжэ эхилбэ ха. Иимэ үедэ агаарай долгин соогуур самолёдые жолоодохо гээшэ хүндэшэг хэрэг ха юм. Ороһон саһан бүри шангаржа, лётчик газараашье хаража шадахаяа болибо. Иигээд байхадань юу хэлтэй гээшэб? Самолёт дээрэ радиостанци үгы. Шэрэжэ ябаһан ашааниинь Эхэ орондомнай шухала хэрэгтэй алтан ха юм. Тиихэдэ 1942 он байгаа бшуу! Гасаланһаа гараха зам—газартал бууха зорилго байгаа. Теэд хаана, хайшан гээд һуухабши? Тэрэ үедэ мүльһөөр бүһэлүүлһэн самолёдой оньһон бүхэниинь лётчигой ударидахадань хүндэ хүшэр болоно.

Залуу лётчик басаган зобожо, тулижа ябаһаар, эндэ хаанаб даа, хахалагдаһан газарай биие һанаандаа оруулаадхиба. Тииһээршье Люба басаган самолёдоо аргааханаар ниидхүүлжэ, һууха газараа олобо. Зөөлэн газар дээрэ тэрэнээ буулган гэһээнь, самолёдынь урагшаа гүйжэ ябатараа гэнтэ урбалдан һагад хамар дээрэ зогсошобо. Энэ үедэ лётчик басаган кабина сооһоо шэдүүлжэрхибэ. Ушарынь хадаа самолёдой гэнтэ байшахада бэеэ уяад ябаһан бүһэнь таһаржа, самолёдһоо аяар холо шэдүүлжэрхиһэн байшаба.

Лётчик Уланова нюур амаяа шулга нюлга унабашье, тэрэ дороо самолёт тээшээ гүйжэ ошобо. Ерэн гэһээнь бараг, самолёдойнь гансал винт низа биса даруулшанхай байшоо һэн. Дүтэ шадар байрлаһан сэрэгэй частьда ошожо, болоһон ушар тухайгаа өөрынгөө аэродромдо дуулгаба. Удааншьегүй самолёт ерэжэ, винтые парашюдаар хаяжа үгөө бэлэй.

Ажал хүдэлмэри дээрэ ушарһан хорёод жэлэй тэндэхи ehoл тухайгаа Любовь Михайловна Уланова «ИЛ-18» гэжэ турбовинтова онгосын кабина соо хөөрэжэ үгөө һэн. Мүнөө тэрэ һаяхан нээгдэһэн Рига—Свердловск—Рига гэһэн маршрудтай «ИЛ-18» самолёт жолоодоно.

...Тамбов городой лётчигуудай һургуули дүүргэһэн Любовь Уланова хори гаран жэлэй үмэнэ агаарай онгосо түрүүшынхеэ жолоодожо эхилһэн намтартай. Тэрэ гэһэнһээ хойшо Любовь Михайловна «АН-2», «ЛИ-2», олон хүнэй һууритай «ИЛ-14» самолёдуудые таһалгаряагүй жолоодоһон. Любовь Уланова энэ үе соо үргэн дэлюун Эхэ оронойнгоо бүхы газар нютагуудаар ниидэһэн байна. Тиигэжэ тэрэ гурбан миллион шахуу километр гэхэ гү, али 12 мянганһаа дээшэ час соо агаарта ниидэһэн домогтой.

Мүнөө Любовь Михайловна Латвиин агаарай гражданска флодой авиагруппын «ИЛ-18» тусгаар самолёдой инструктор—лётчигоор ажаллана.

Ригэһээ Свердловск хүрэтэрхи зам дүрбэхэн часай туршада гаталагдана. Любовь Михайловна Улановагай ээлжээтэ ниидэлгэһээ ерэхэдэнь баяр баясхаланта мэдээсэл гэртэнь хүлеэжэ байба. Ригын нэгэ районой ажалшад тэрэниие Латвиин ССР-эй Верховно Совэдэй депутадта кандидадаар дэбжүүлһэн байгаа ха юм.

(ТАСС).

БУРЯАД ҮНЭН

4-дэхи нюур
1963 оной февралиин 9.

ТҮРҮҮШЫН АМ...

Яхадай АССР. Алас-Дурна зүгэй шатаршадай дунда Россин Федерациин түрүү һуури эзэлхын түлөө эхилһэн мүрысөөнэй гурбадахи уулзалга үнгэргэгдэбэ.

Манай шатаршад энэ үдэр Шэтын командатай наадаа. Түрүүшын амжалта шатаршан Могордоев туйлаа. Тэрэ нэгэдэхи разрядай Дорожковые бэлэхэнээр шүүжэрхёо. Мүн мастерта кандидат Власов Добромысловтой наадахадаа, ноендонь сухаришагүй шанга добтолго хэжэ, шүүһэн байна. Удаадахи хюлгэ дээрэ уулзаһан мастерта кандидадууд Ремизов Сумкин хоёрой наадан тэндэ суглараагшадые һонирхуулаа. Эндэ бодомжотой бэрхээр наадаһан Сумкининь шүүгээ. Манай республикын чемпион Гармаева Шараповае шүүжэ, үшөө нэгэ очко командадаа нэмээбэ. Мүнөө дээрээ манай шатаршад энэ уулзалгаяа 4:1 тоотойгоор, нэгэ хойшолуулагдаһан партитайгаар дүүргэбэ.

Приморийн шатаршад Магаданай командатай 3,5:1,5, Сахалин, Амурай команда... наадаяа хойшо...

Хойто үдэры... хойшолуулагдаһ... наадаа. Манай... гэгшые шүүжэ, 5:1 тоотойгоор... дай командатай... партиин наадаг... насьевые, Гарм... һэн, Сумкин С... байна. Тиигэжэ... болоно, манай... гөөдэ командану... таршад магадан... дай АССР-эй тү... тоотойгоор, ... райхидые 5,5:... таршад Амурай... тоотойгоор шүү...

Гурбан уулза... риин шатарша... 18-һаа 12 очко... Буряадай АССР... ластиин команда... очкотой болонхо...

Зондоо хүндэтэй наймаа...

Хориин аймагай Чисаанын сельпогой наймаалагша Хандажап Гармаевна Дамбаева өөрынгөө оролдосотой ажалаар ажалшадай дунда хүндэтэй болонхой. Энэ нүхэрнай арбаад гаран жэлдэ наймаалагшаар хүдэлжэ байна.

Хандажап Гармаевна магазинаа саг соонь нээхэһээ гадна, холын отара, ферм... ног бүхэндэ эг... нүүдые абаа...

Тиигэжэ к... хододоо үлүүлэ... досотой һайнаа... гаа түлөө нү... дахин шагнал...

Тобшо һонин...

☐ Полиомиэлит үбшэнийе эмнэдэг советскэ вакциные Советскэ Союзһаа Японодо үгэхэ тухай хэлсээн Токиодо баталагдаба. Японийн врачуудай зүгһөө үндэрөөр сэгнэгдэһэн советскэ вакцинаар ойрын сагта 9 миллионһоо үлүүтэй үхибүүд тарюулагдаха юм.

☐ Италиин худалдаа наймаанай делегаци Варшавада ерэбэ. Тэрэ делегаци хадаа 1963 ондо хоёр оронуудай хоорондо худалдаа наймаа хэхэ тухай хэлсээ Польшодо хэхэ юм.

☐ Италида ажабайдалай үнэ сэн улам бүри дээшэлжэ байдаг. Үнгэрэгшэ жэлдэ 1960 онойхидо орходоо бүхы юумэнэй үнэ сэн дунда зэргээр 3 процентээр дээшээ болоо һэн.

☐ Израилиин түбэй статистическэ бюрогой мэдээсэһэнэй ёһоор, орон дотор 42 мянган хүн оройдоо хүдэлмэригүй болоод байна. Тэдэнэй олонхидынь 1955 онһоо хойшо хари гүрэнүүдһээ Израиль ерэһэн хүнүүд...

☐ Февралиин... сэ ехэтэ һалхи... жо, Хойто Ирла... родой һургууль... болон городой... хаагдаха баатай...

☐ Грециин С... хадын хэмхэрэл... гонихон сагай... һандаргагдан ү... зониинь амиды...

☐ Францийн... мышленность... захилнуудые б... хой. 1962 ондо... орходоо, тэрэ з... үнэ сэнгынь 2... каар бага болоо...

☐ 1962 он... ухэгшэдэйнь то... олон байгаа. ... турша соо Авст... тодо 26.195 м... 19.550 хүн т...

ХИЛЫН СААНАҺА

Кубын республикада харша ябуулга

ВАШИНГТОН, февралиин 7. (ТАСС). ТАСС-ай корреспондент М. Сагателян иигэжэ мэдээсэнэ:

Холбоото Штадуудай правительство Кубын Республикада эсэргүү шэнэ ябуулга хэбэ.

Кубада али болохо ашаа шэрэжэ абаашадаг хариин гүрэнүүдэй суднануудаар Америкын гүрэнэй ашаа шэрэхыень Сагаан байшан хорибо.

Хэблэлэй талаар Сагаан байшанай секретарь П. Сэлинджер гэгшын уншаһан тусхай мэдүүлгэ соо энэ хорюул хадаа 1963 оной январиин 1-һээ хойшо Кубада ашаа шэрэжэ байдаг бүхы хари гүрэнэй суднануудта хабаатай гэжэ хэлэгдэнэ.

Энэ жэлэй январиин 1-һээ хойшо Кубын Республикада ашаа шэрэһэн суднануудай эзэдэйнь энээнһээ хойшо Кубада ашаа шэрэхэгүйбди гэжэ үгэеэ үгөө һаань, энэ хорюул тэдээндэ хабаатай бэшэ гээд, тэрэ мэдүүлгэ соонь хэлэгдэнэ.

Энэ мэдүүлгэ хэһэнэйнгээ һүүлээр Сагаан байшангай түлөөлэгшэ корреспондентнүүдэй асуудалнуудта харюусаба. Жэшээлхэдэ, США-гай правительствын шиидхэбэри хадаа хэрбээ хэрэгтэй болоо һаань, Куба тээшэ ошодог суднанууд тушаа США-гай правительство өөрынгөө һанамжаар ямаршье ябуулга хэжэ болохо» байна гэжэ тэрэ хэлэбэ.

Холбоото Штадууд хадаа Кубада эдеэ хоолой зүйлнүүдые болон эм дом абаашалгада һаад ушаруулхагүйбди гэжэ президент Кеннедиин хэлэһэн үгые мүнөө юун гэжэ ойлгохо ёһотой болоод байна гээшэб гэһэн асуудалда харюусахадаа, президентын мүнөөдэрэй захиралта бүхы ашаануудта хабаатай болоно гэжэ Сагаан байшангай түлөөлэгшэ харюусаба.

Макнамара буруушаана

ВАШИНГТОН, февралиин 7. (ТАСС). «Кубада советскэ сэрэгэй хүсэнүүд баһа дахин бии болоно байна, США-гай һанамжаар «добтолхы зэбсэг болохо» советскэ ракетэнүүд бии гээд Америкын конгрессэй зарим гэшүүдэй тараадаг худал үгэнүүдые США-гай оборонын министр Макнамара буруушааба.

Вашингтондо болоһон пресс-конференци дээрэ «добтолхы зэбсэг» Кубаһаа абаашагдаад, дахин тиишэ асаргаданагүй гэжэ Макнамара мэдүүлбэ.

США-гай түбэй тагнуулай управлениин директор Маккоуной сэрэгэй бэлэдхэлэй талаар сенадай подкомиссиин суглаан дээрэ удхаараа иимэрхүү үгэ хэлэһэнэйнь һүүлээр Макнамара пресс-конференци хэһэн байна.

Муухай дайе болюулха саг ерээ

ХАНОЙ, февралиин 7. (ТАСС). Вьетнамай арадай армиин Верховно командованиин хэлхеэ холбооной түлөөлэгшэ Вьетнамда ажаглалта ба хиналта хэжэ байдаг уласхоорондын комиссида Америкын сэрэгэй хүсэнүүдэй туһаламжатайгаар Урда Вьетнамай патриодуудые хэһээхэ дай хэжэ байһыень буруушааһан мэдүүлгэ хэбэ.

ВИА агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, январь һарада Америкын командовани ба Нго Динь Дьем патриодуудтай дайлалдахыень долоо мянган солдадуудые табиһан байна. Жэшээнь, Америкын генерал Роберт Йорк гэгшын хабаадалсаһан дайнай нэгэ ябуулгада Америкын десантна суднанууд, вертоледууд ба артиллери хэрэглэгдэһэн байгаа. Вьетнамай Арадай Армиин түлөөлэгшэ хадаа 1954 оной Женевын хэлсээе США-гай бүдүүлигээр эбдэжэ байһые эрид буруушаагаад, Урда Вьетнамдахи «соносхогдоогүй» дайе болюулха гэһэн эрилтэ табиба.

Зүб шүүмжэлэл...

ЛОНДОН, февралиин 7. (ТАСС). Ехэ хүйтэн үбэлэй хойшолонгуудые усадхахын тулада эрид хэмжээ абажа шадаагүйнь түлөө правительствые харюусалгагүй, арга шадалгүй байба гэжэ «Таймс» газетэ эридээр шүүмжэлнэ. Иимэ юумэнэй болохые хүлеэгээгүй байһан правительствын гэнтэ тээлмэрдэшэһые енгүүтэйгээр шоглон тэрэ газетэ иигэжэ бэшэнэ: «Уһанай урдадаг соргонуудые хүрэхэгүй доогуур табижа, хүн зоной хэрэгсэлые гүйсэд дүүрэнээр электрын хүсөөр хангахые түсэблэжэ, дулаасахаяа, эдеэ бэлдэхэеэ оролдоһон хүнүүдэй хосоро... да газ дамжуул... һэрхэгүйн хэмжэ... байгаа юм гээшэ...

Эдэ асуудалну... шэ барагтай хэр... засагаархид бэе... доно гэжэ автор... Энэ хэрэгтэ гарг... гэжэ засагаархи... шье дайн сэрэгэй... шогүй ехэ мүнгэ... ха юм бибди гэ... нэ.

Хохидолдо орогш...

ПАРИЖ, февралиин 7. (ТАСС). «Францийн хоёр миллион үтэлһэн ажалшад хоолойгоо тэжээхэ, хубсаһа хунар абахâ ба байраяа түлэхэ мүнгэгүй» гэжэ «Францийн үтэлэгшэдэй союзай» эмхидхэһэн пресс-конференци дээрэ хэлэгдэһэн байна.

Энэ союзай генеральна секретарь Раймон Бодэн гэгшэ үбгэ наһан болоһон ажалшадай ядуу тулюураар ажаһуудаг тухай олон баримтануудые хэлэжэ үгэбэ. Баяшуулай предприятинуудта бүхы наһаараа хүдэлһэн үбгэ наһан болоһон хүнүүд үдэр бүри оройдоо гурбан франк гаргашалха баатай болодог. Ямаршье этигэл найдабаригүй болоһон хооһо нойтоор байдаг наһатайшуул бэеэ хорложо үхэхэ баатай болодог. 1962 оной декабриин нэгэ долоон хоног соо гурбан үбгэж... жо алаа гэжэ Р... бэ.

Үтэлһэн хүн... 150 шэнэ франк... үгэхэ хэрэгтэй г... хуулита комисси... байгаашье һаань... тельство үтэлһэ... лые һайжаруул... хэмжээ абанагүй... секретарь мэдүү...

Хэдэн миллио... дай ами абархы... жээ абахыень п... тэ табиит гэжэ... шэдэй союз» ор... зүрхэ сэдьхэл ... хэбэ.

Чомбе тэрьедэб...

ЛОНДОН, февралиин 7. (ТАСС). Катангын «Президент» Хойто Родези ошобо гэжэ баруун гүрэнүүдэй информационно агентствэнүүдэй соносхоһон байгаашье һаань, Катанга Ангола хоёрой хилэ дээрэхи Бенгуэльскэ түмэр харгын һүүлшын станци дээрэ тэрэ гэнтэ бии болоһон байба.

Чомбейн Ангола ошоһон шалтаагааниинь мэдэгдэнэгүй. ООН-ой сэрэгүүдэй Колвези городто орохын урда тээхэнэ тэндэһээ абаашаһан мүнгэеэ шалгах... хайлагдана.

Рейтер агент... тын Солсбериһа... Чомбе Родези б... раци гү, али Б... һанаатай юм х...

Редак...
Ц. ...

Манай адрес, телеф...

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Улан-Удэ, ул. Л...
ФОНЫ РЕДАКЦИИ: редактора—46-32, зам. р... ответ. секретаря—27-37, отделов: партийной жи... —24-74, сельского хозяйства, советского строит... ры—47-59, промышленности, транспорта, ин... литературы и искусства—34-05, писем и раб... отдел переводов и корректорская—35-95, бу... Для междугородных переговоров — 16.
Гор. Улан-Удэ, типография Министе... Бурятской АССР.
Н00346.